

Burdur valisi Hâzım beyin cenazesi İzmir'e naklediildi.

VAKIT

Yüksek iktisat meclisi iş kanunu lâyhasıyla meşgul oluyor.

17 İnci Yıl • Sayı: 5773

Yazı İşleri Telefonu 24379

CUMA, 2 ŞUBAT (2 İnci ay) 1934

İdare Telefonu: 24370

Sayısı 5 Kuruş

Reisicümhur Hazretleri Dün Kırşehir'e Gittiler

Bulgarlar ağızlarından baklayı çıkardılar

Balkan misakı için hazırlıklar ilerledikçe Bulgarların tarzı hareketleri yavaş yavaş değişti. İlk zamanlarda Bulgar matbuatı ve siyasileri sadece böyle bir misakın imzasına lüzum olmadığından, Bulgaristanın bütün komşuları hakkında beslediği samimi dostluk hissiyatından bahsediyorlardı; Türkiye ve Yunanistan'a karşı dargın görünen bir takım neşriyat yapılmakla beraber Şimal komşuları hakkında çok ihtiyat-kâr bir dil kullanıyorlardı; Nihayet Yunan hariciye nazırı M. Maksimos'un başlıca Avrupa merkezlerinde yaptığı seyahatin asıl maksadını Bulgaristanın Yugoslavya ile anlaşmasına mâni olmak suretinde ifade oluyordu.

Kral Boris'in iptida Belgrat, sonra Bükreş seyahatlerinden sonra ise Bulgar matbuatının manzarası yeni bir renge girdi: Bu defa Yugoslavya ve Romanya hükümetlerinin Bulgaristan'a karşı aldıkları vaziyet ve takip ettiği siyaset te tenkide başlandı. Kral Boris'in Belgrat ve Bükreş seyahatlerinden evvel belgelerinden ziyade tam olarak tatbiki istediklerini ileriye süren Bulgar gazeteleri artık doğrudan doğruya muahedelerin mevcudiyetine ve Balkanlarda arazi statokosu aleyhine neşriyata girişti.

Acaba Bulgar matbuatının ve hattâ hükümet ricalinin dillerinde vuku bulan bu değişikliğin sebebi nedir

Bunu tahmin etmek zor bir şey değildir. Öyle anlaşılıyor ki, Bulgar kralı ile başvekili Belgrat ve Bükreş seyahatlerinden evvel Balkan misakı akti fikrinin önüne geçmek için kendilerince bir siyasî tertip düşünüyorlardı. Hattâ bu tertibin kendi hesaplarına amelî neticeler vereceğini de ümit ediyorlardı. Onun için o vakit gerek sözlerinde, gerek neşriyatlarında Belgrat ve Bükreş hükümetlerinin teessürlerini mucip olabilecek fi-kirlere temastan çekiniyorlardı.

Fakat Belgratta olduğu gibi Bükreş seyahatinde de istedikleri neticeyi alamayınca, Balkanların hali hazır nizamını bozmamak esasına müstenit bir miskın akti noktasında aynı temayül ve kanaatin mevcut olduğunu görünce Bulgarlar artık ağızlarında sakladıkları baklayı ortaya attılar. Bir kere Kral Boris'in Belgrat ve Bükreş seyahatinden evvel (La Bulgarie) nin yazdığı makalenin şu satırlarına bakalım:

Bulgaristanın revizyonist temayülleri muahedelerin muhafazası tezi ile zıt değildir. Çünkü bu tez sulhün akvam cemiyeti vasıtasile tanzimini kabul eder. Harbî millî

(Devamı 4 üncü sayfanın 4 üncü sütununda)

Halkevinde yeni komiteler

Dil, edebiyat komitesinin faaliyet raporu tenkit edildi

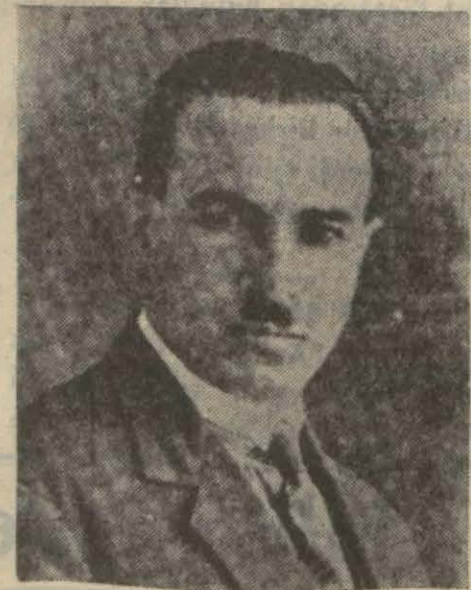
TOPLANTIDA BULUNANLAR

İstanbul Halkevinde yeni idare komitelerinin seçilmesine dünden itibaren başlanmıştır.

Dün, dil, edebiyat ve tarih komitesi umumi heyeti toplanmıştır. Bu toplantıda komite âzaları ile fırkanın İstanbul idare heyeti reisi Cevdet Kerim Bey ve diğer zevat hazır bulunmuştur. Kongre reisiğine Sivas mebusu ve şube âzâsından Şemsettin, kâtipliklere de

(Devamı 2 İnci sayfanın 4 üncü sütununda)

Burdur faciası

MERHUM HAZİM BEY

Murat Adil isminde bir çılgınım, Burdur valisi Hâzım Beyle Nafia mühendis vekili İsmail Hakkı Beyi ve odacı Mehmet Efendiye tabanca ile vurup öldürmüştü, sonra kendi eli ile kendi cezasını vermişti. Bu facianın Burdurda ve bütün memleket-te uyandırdığı tesir devam etmektedir.

(Devamı 11 İnci sayfanın 4 üncü sütununda)

"Damokles" in kılıcı!..

(Devamı 4 üncü sayfanın 4 üncü sütununda)

Balkan Misakı ve Yunanistan

Yunanistanda, misak müzakerele-rinin yapılış tarzı tenkit ediliyor

M. Venizelos, İtalya - Bulgaristan anlaşmasının doğurabileceği kargaşalıklardan çekinilmesini tavsiye ediyor

Bükreş, 1 (A.A.) — Balkan muhabirimizden:

Romanya millet meclisi bu sabah saat 11 de Romanya kralı Karol Hazretleri tarafından büyük merasimle açıldı.

Meclis tamamen dolmuş ve muhtelif localarda hiç bir yer kalmamıştır. Kordiplomatik locasında bütün sefirler vardır. Hariciye vekilimiz elçimizin refakatinde olarak kendilerine tahsis edilen hususi bir locada oturuyorlardı.

Muayyen zaman gelince kral Hz. büyük uniformalarını lâbis olarak alkışlar arasında kürsiye çıktılar ve çok şayanı dikkat nutuklarını irat buyurdular.

Romanya kralı Hz. tarafından söylenen meclis açılma nutkunu harici siyaset kısmında Türkiye'ye ait olan cümleler son derecede dostane bir lisanla yazılmıştır. Ezcümle "bütün sebeplerin yekdiğ-

ROMANYA KRALI KAROL Hz.

Hariciye Vekilimiz bugün Belgratta ..

Hariciye vekilimiz Tefik Rüştü Bey dün Bükreşte Romanya meclisinin açılma merasiminde bulunmuştur. Bu merasimden sonra, Kral Hz. Tefik Rüştü Beyle Bükreş elçimizi öğle yemeğine ahlıkoymuşlar, daveti müteakip hariciye vekilimizle iki saat görüşmüşlerdir. Tefik Rüştü Bey akşam üstü M. Titulesko ile birlikte Belgrada hareket etmiştir.

rine yaklaştığı ve hiç bir şeyin uzaklaştırmadığı bu iki devlet, tabiri vardır.

Kral Hz. bu cümleyi söylerken millet meclisi Tefik Rüştü Bey'e bakarak uzun uzadıya onu alkış-

ladı ve bu alkışların devamı Türkiye ve onun harici siyasetini temsil eden vekilimize karşı büyük bir dostluk nümayişi şeklini aldı.

(Devamı 11 İnci sayfanın 1 İnci sütununda)

Gazi Hz. Kırşehir'e Gittiler

Ankara, 1 (A.A.) — Reisicümhur Hz. bu sabah Kırşehir'e hareket buyurmuşlar ve Kırşehir'e muvazalet buyurdıkları zaman halkın coşkun ve candan tezahürat ile karşılanmışlardır.

Kanalizasyon işleri

Belediye reisi muavini Nuri Beyin sözleri endişelerimizi izale edecek mahiyette değil

Dünkü baş makalemizde kanalizasyon tesisatının istenilen faydayı temin edemediğini, kanalizasyonun işleme için Süleymaniye'de bir havuz inşası lâzım geldiğini, Beyoğlunda da yeni baştan bir kanalizasyon yapılmasının doğru olmayacağı işaret olunmuştu.

Belediye reisi muavini Nuri B. dün bu yazımızı alâka ile okuduğunu söyledikten sonra demiştir ki:

"— Kanalizasyon bütün bahçelerimizi almaktadır. Hâlen 1000 den fazla iskara vardır. Eyüpte şimdiye kadar her sene sellerin yaptığı mühim tahribatın önüne kanalizasyon sayesinde geçilmiştir. Kanalizasyondan evlerin ve müesseselerin istifadeleri için behemehal bu ev ve müesseseler

(Devamı 11 İnci sayfanın 4 üncü sütununda)

Mısır Kralı Hz. Bu Yaz Ankaraya Geliyor

Kral Fuat Hz. Türk-Mısır muahedesinin imzasından sonra Gazi Hz. ni ziyaret edecek

KRAL FUAT Hz.

Haber aldığımızı göre Mısır kralı Ahmet Fuat Hz. önümüzdeki yaz mevsiminde bir seyahat yapacak ve bu seyahat esnasında Türkiye'ye de gelerek Reisicümhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerini ziyaret edecektir.

Mısır gazeteleri bu seyahat hakkında şu malûmatı veriyorlar:

"Yunan devletinin Mısır'a gönderdiği yeni sefir, Mısır kralı hazretlerine itinatnamesini takdim ettikten sonra Yunanistan cumhuriyetinin, kral hazretlerini davet ettiğini söylemiş, Mısır kralı da bu davete icabet vadedince bulunmuştur.

(Devamı 8 İnci sayfanın 4 üncü sütununda)

Şehir Meclisi Dün Toplandı

MUHİTTİN BEY İZAHAT VERİYOR

— Yazısı 4 üncü sayfanın 1 İnci sütununda —

SON HABERLER: TELGRAF - TELEFON - RADYO

MEMLEKET DIŞINDAN:

MEMLEKET İÇİNDEN:

Stratosfer balonu nasıl kazaya uğradı

Moskova, 1 (A.A.) — Asseavikim stratosfer balonunun düştüğü yere bir tahkik heyeti gitmiştir. Heyet, balonu uçmadan evvel muayene eden fen komisyonu reisi profesör Moçanof, Sovyet isminde ki stratosfer balonunun kumandanı Prokief ve diğer fen adamlarından mürekkeptir.

Tahkikatın neticesine anbean intizar olunmaktadır. Fakat şimdiden söylenebilir ki, şiddetli bir hava cereyanile Moskovadan ayrılan balon fevkalâde müşkül hava şartları içinde ve çok yüksekler de kalmış ve felâket bundan ileri gelmiştir. Gomul telsiz merkezi 30 kânunusanide saat 13 te şu telsizi almıştır:

Konuşan stratosfer balonudur. Tebliğ ediniz. Balon havanın uçurumlar mıntakasında bulunmaktadır. Balonu baştan başa buz tabakası kaplamıştır. İçinden çıkılmaz bir vaziyette bulunuyoruz. Buz ile ihata edilmiş bulunuyoruz. İnemiyoruz. Arkadaşlarımızdan ikisi çok fena vaziyettedir..

Bu telgraf hakkında da ayrıca tetkikat ve tahkikat yapılmaktadır.

Komünist kongresinde okunan rapor

Moskova, 1 (A.A.) — Dün ko-

münist kongresinde M. Enukidze şu raporu okumuştur:

"Moskova — Kazan demiryolu üzerinde kâin Kadoşkino istasyonundan sekiz kilometre cunbunda bir numaralı asseavikim stratosfer balonunun sepeti saat 16,30 ile 17 arasında balondan ayrılarak düşmüştür.

Balonda bulunan Fedessonko, Vassenko, Ussukin'in cesetleri sepetin içinde bulunmuştur.

Şahitlerin ifadesine göre balon düşerken zarftan ayrılmış ve aynı zamanda iki infilâk duyulmuştur. Balondaki bütün âletler de kırılmıştır..

Kongre ayağa kalkarak hava kahramanlarını selâmlamış ve bunların cesetlerinin kızıl meydanda Kremlin'e gömülmesine karar vermiştir.

Hükümetimizin taziyesi

Ankara, 1 (A.A.) — Sovyet asseavikim stratosfer balonunun sukutu münasebetile Başvekil İsmet Paşa Hz. M. Molotof cenaplarına, hariciye vekâlet vekili Şükürü Kaya Beyefendi M. Litvinof cenaplarına, Maarif vekili Hikmet Beyefendi Maarif komiseri Bubnof cenaplarına teessür ve taziyet telgrafları çekmişlerdir.

Silâhları bırakma için İtalya ile İngilterenin yeni teklifleri

Varşova, 1 (A.A.) — İngiliz sefiri M. Beck'i ziyaret ederek kendisine silâhları bırakma meselesi heyeti umumiyesi hakkında İngiliz hükümetinin muhtırasını tevdi etmiştir.

Berlin, Paris, Vaşington, Roma, Tokio ve Bürükselde de bu suretle İngiliz muhtırası bu hükümetlere verilecektir.

İtalyanın teklifi

Roma, 1 (A.A.) — Hükümet, M. Musolininin silâhları bırakma hakkında Sir John Simona bildirmiş olduğu noktâ nazarlarını bir muhtıra halinde neşretmektedir.

Derhal yapılabilecek ve 1940 senesine kadar muteber olacak bu mukavele kimya harbini kaldırmakta, sivil halkın bombardımanını menetmekte, muahedelerle bağlı olmıyan devletlerin askerî masraflarını ve harp malzemesi için sarfiyatını bugünkü seviyesinde tahdit etmektedir.

İtalya, M. Mac Donald tarafından teklif edilen tenzilât, diğer devletler tarafından kabul edildiği takdirde Almanyanın 300 bin mevcutlu ordu talebinin kabili münakaşa olacağı kanaatindedir.

Muhtıra mevcudun tenzil ve tevhibi meselesinin tehirini teklif etmektedir.

Bahrî teslihat meselesi de bir bahri konferansa havale edilecektir.

Emniyet hakkında muhtıra Lokarno ile dörtler misakının kıymetleri üzerinde ısrar etmektedir.

Almanyanın milletler cemiyetine avdeti için yeni bir istinat teşkil edecektir.

Paris, 1 (A.A.) — Fransız res-

mi mahafilî dün akşam Londrada neşredilmiş olan İngilterenin silâhları bırakma hakkındaki muhtırası için pek fazla ihtiyatkâr bulunmaktadır. Bu mahafil, teknik şubelerin muhtırayı itina ile tetkik edeceğini ve bu suretle hükümetin meseleyi kavramış bir şekilde karar verebilmesini hazırlıyacıklarını söylemekle iktifa etmektedir.

Cenevrede

Cenevre, 1 (Havas Ajansı) — İtalyan ve İngiliz muhtıraları, burada alâka uyandırmıştır bu hususta tam bir fikir beyan edilemek için hakiki metinlere vukuf kesbetmeği bekliyorlar.

Bu muhtıraların, mesaisinin ye niden başlamasını teshil mi, yoksa tecil mi edeceği, henüz bilinmemekle beraber Almanyanın tekrar akvam cemiyetine rücuunu mümkün gören her iki muhtıradan dolayı izharı memnuniyet edilmektedir.

Berlinde

Berlin, 1 (Havas Ajansı) — Alman hükümetinin silâhları bırakmağa dair olan İngiliz muhtırasını itina ile tetkik ettiğini beyan eden Alman gazeteleri gayri memnun görünüyor ve hükümetin kabineler arasında mahremâne müdavelei efkâr sahasını terk etmiş olduğunu esefle kaydeden neşriyatta bulunuyorlar.

Kaçak banker

Vaşington, 1 (A.A.) — Yunanistandaki Amerika sefreti hükümet dairesine telgrafla müracaat ederek Samuel İnsüll'ün Yunanistandan mücriminin iadesi kânunu mucibince hudut haricine çıkarılmasını istemiştir.

**Günün siyaseti
Türkiye ile Mısır arasında**

Bir hafta evvel, Mısırdan çıkan "Elbilâğ,, gazetesinin Türkiye ile Mısır arasındaki muallâk meseleler hakkında yazdığı bir yazıyı bu sütunlarda hulâsa etmiş, Mısırlı arkadaşımızın iki memleket arasında halli güç meseleler bulunduğunu ileri süren ve iki dost memleketi birbirinden çok uzak gösteren yazısını tenkit etmiştik.

O zamanki tenkiterimiz arasında Mısırlı "Elbilâğ,, arkadaşımızın vaziyeti tahkik etmeden, iki taraf arasında mevzuu bahsolan meseleler hakkında neler geçtiğini anlamadan atılacak gösterdiğini de söylemiştik.

Çok geçmeden "Elbilâğ,, refikimizin kendisi, bu mütaleamızın doğruluğunu teyit eden neşriyata başladı ve iki memleket arasındaki münasebetlerin çok iyi bir safhada bulunduğunu anlattı.

Mısır hariciyesinin mes'ul bir makamına dayanan bu neşriyata göre Mısırın Türkiye sefiri Aptül-melik HamzaBeyefendi iki memleket noktai nazarını uzlaştıran ve aralarında muallâk meseleleri halleden bir muahede projesi hazırlamış, bu projenin Ankarada müsaait bir tesir yaptığını gördükten sonra onu Mısır hariciye nazırına da arz için mezuniyet istemiş, bu mezuniyet verildiği için Mısıra giderek bu vazife ile meşgul olmağa başlamıştır.

Bu muahede projesinin esasları hakkında bütün söylenen sözler, onun iki tarafı memnun edecek mahiyette olduğundan, arada muallâk hiç bir mesele bırakmadığından, iki memleket arasında siyasi münasebetleri tesis ederek iktisadi münasebetlerin inkişafına da hiz met edeceğinden ibarettir.

Henüz, hiç bir tarafa, bu mevzuu dair resmî malûmat verilmemiş bulunuyorsa da Mısırlıların, iki taraf arasında siyasi bir muahedenin imza edilmek üzere bulunmasından duydukları sevince iştirak etmemek mümkün değildir.

Filhakika, Türkiye ile Mısır arasında siyasi bir muahedenin yakında imza edileceğinin gazeteler tarafından Mısır efkârı umumiyesi üzerinde fevkalâde iyi bir tesir yapılmış, ve Mısırlılar bu muahedenin imzasını tezahürler ve tes'itlerle karşılamayı tamim etmişler, hattâ Mısırdan gelen malûmata göre müzakerele bitirilerek muahede imza olunduğu takdirde Mısır kralı Ahmet Fuat Hazretleri de Türkiye Cümhurreisi Gazi Hazretlerini ziyaret ederek bu hayırlı münasebeti tes'it edecektir.

İrki ve tarihi karabet, karşılıklı menfaat, Akdeniz üzerinde yakınlık, ve bunlara benziyen bir çok kuvvetli, samimi rabitalarla bağlı olan iki memleket birân evvel anlaşmalarının iki taraf için hayırlı ve müteyemmen olacağından şüphe yoktur.

ö. R.

Amerikalı bir haydut

Şikago, 1 (A.A.) — Polis, uzun müddetten beri aramakta ve adam kaçırmaktan maznun olan haydut Verne Şankeyi tevkif etmiştir. Bu haydudun Lindberg'in çocuğunu kaçıran adam olmasından şüphe edilmektedir.

Yüksek iktisat meclisinin kış toplantısı

Ankara, 1 (A.A.) — Yüksek iktisat meclisi bugün saat 15 te kış toplanmasına başlamıştır. Yüksek meclisin reisi Trabzon mebusu Hasan Bey hükümet nâmına meclisi açmıştır. Meclisin bu toplantı devresinde neticelendireceği meseleler geçen temmuz toplantısında bitirilememiş olan ve icabeden tetkikatın ifası için bu devreye bırakılmış bulunan iş kanunu ile ormanlarımızdan en iyi istifade şekillerinin araştırılması ve bu münasebetle B. M. Meclisinin muhtelif encümeninde bulunan orman kanunu lâiyhası üzerine mütalea beyanı ve bunlardan mada yüksek iktisat meclisi teşkilâtının yeni bir tarzda memleket ihtiyacına en uygun şekilde ve bu teşekkülün mesaisinden ameli surette en iyi netice almak gayesiyile yeni bir kanun lâiyhasının ihzârıdır. Bugünkü ilk içtimada ruzna mede bulunan yukarıki meselelerin heyeti umumiyesi hakkında müzakerelerde bulunulmuş ve âzanın muhtelif encümenlere seçil-

mesi yapılmıştır. Bundan sonra saat 16 buçukta umumî celse kapanarak iş encümenine ayrılan âzalar encümen halinde toplanmışlar ve iş kanununun muhtelif kollarının âza arasında taksimi ve iptidai lâiyhaların tanzimi ile gözetilecek esasların tespiti ile meşgul olmuşlardır.

İş kanunu encümeni saat 18 de mesaisine nihayet vermiştir.

Cumartesinden itibaren encümenler faaliyetlerine sabahtan akşama kadar devam edecekler ve bir hafta zarfında uhtelerine aldıkları işleri bitireceklerdir.

Bu devrenin ikinci haftanın başından itibaren yüksek iktisat meclisi heyeti umumiye halinde toplanarak encümenlerin hazırladığı mevzuların kat'î şekillerini verecektir.

Bu devre içtimalarında orduyu temsilen büyük erkânı harbiyeye tayin edilmiş olan millî müdafaa vekâleti levazım işleri dairesi reisi Rafet Paşa âza sıfatıyla iştirak etmektedir.

Diyarbakir Halkevinde toplantı

Diyarbakir, 1 (A.A.) — Şehrimizin bütün tüccar ve esnaf ve gençlerinin iştirakile ticaret odasında büyük bir toplantı yapılmış öz türkçemiz hakkında bir çok zevat tarafından nutuklar söylenmiştir. Orada mevcut bulunanların hepsi dünyanın en yüksek asil dili olan öz türkçemizin yayılması ve tanınması için gittikçe artan bir imanla çalışacaklarına ant içmişlerdir.

Izmir şehir meclisi

Izmir, 1 (A.A.) — Bugün ilk toplantısını yapan şehir meclisi beldenin yüksek menfaatlerine ta-

Bursa soyguncularının muhakemesi

Bursa, 1 (A.A.) — Bursa — Orhanlı soyguncularının mahkemesine bugün de devam edildi. Mahkâmı iddiaca, Mustafa Hüseyin, Bekir, Hakkı, Osman ve Mehmedin idamları istenildi, Osman ve Mehmedin yaşları ufak olduğu için cezaları hapse dönecektir. Varsıta olduğu tahakkuk eden zofârün de hapsen tecziyesi istenildi. Karar, önümüzdeki Salı günü tebliğ edilecektir.

allük eden bir çok meseleler üzerinde geç vakite kadar müzakere ve münakaşalar yaparak bir çok faydalı kararlar vermiştir.

Halkevinde seçmeler

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)
muaharrir ve muallim Sadri Ethem ve İhami Beyler seçildikten sonra müzakereye geçilmiştir.

Evvelâ söz alan dil edebiyat ve tarih komitesi reisi Muzaffer Bey komitenin iki senelik vaziyetini gösteren raporu okumuştur.

Bu rapora göre komite iki sene içinde bilhassa dil işleri ile meşgul olmuş, derlemede çalışmış, dil edebiyat ve tarihe ait bir çok konf ranslar vermiş ve makaleler neş retmiştir.

Rapor okunduktan sonra rapora dair görüşülmüştür.

Şair Yusuf Ziya Bey komitenin faaliyet raporundan bir şey anlamadığını bunun bir itirafı aciz raporu olduğunu söylemiş ve: Edebiyatta bir belîğ sükût vardır. Misali de yoktur. Eğer komite bu raporu göstereceğine hiç bir şey söylememiş olsaydı her halde edebiyattaki belîğ sükûte en güzel bir misal getirmiş olurdu. demiştir.

Muzaffer Bey Yusuf Ziya Beye cevap vermiş ve Şemsettin Bey söz alarak:

— Halkevlerinin hedefi büyük

inkilâbı halkın ruhuna kadar yaymaktır., dedikten sonra İstanbulda bir çok liseler ve orta mektepler olduğu, büyük inkilâplardan dil ve lisan inkilâpları yapıldığını bu mekteplerde bunları tedris eden muallimler bulunduğunu ve bunların ne için davet edilmediklerini sormuştur. Muzaffer Bey kendilerinin gazetelerle davet edildiğini söylemiş ve bundan sonra rapor aynen kabul edilmiştir.

Yeni sene içinde bilhassa tarih ve lisan muallimleri ile yakından temas edilmesi kararlaştırılmış ve yeni sene idare heyeti seçimine geçilmiştir.

Neticede ekseriyetle Köprülü zade Fuat, Ali Muzaffer, Akdes Nimet, İsmail Habip ve feridun Beyler yeni komite idare heyetine seçilmişlerdir.

Güzel san'atlar komitesi de bugün seçilecek

Halkevinden: Evimiz güzel sanatlar şubesi komite intihabı bugün saat 14 te Halkevi merkez salonunda yapılacağından bu şubeye kayıtlı âzamızın vaktinde hazır bulunmaları rica olunur.

İŞARETLER

Türk tiyatrosu Tarihi

Refik Ahmet yeni bir kitap yazdı: Yakın çağlarda Türk tiyatrosu tarihi. Bu kitabı Kanaat kütüphanesi bastı. Eser basım itibarıyla temiz, güzel.

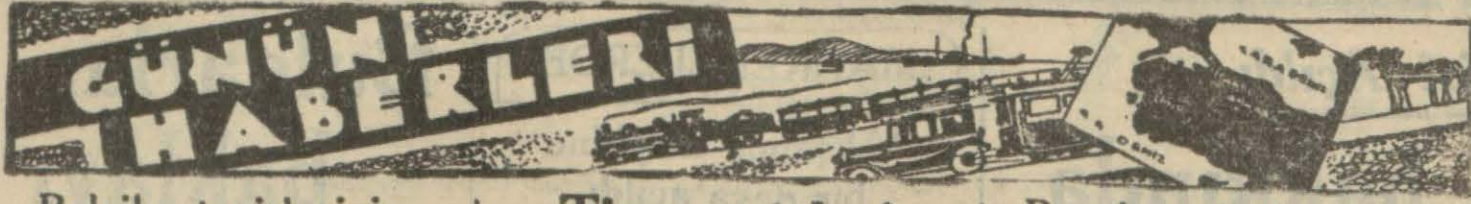
Bu birinci ciltte tanzimat hareketi arasında ithalât esyası olarak memleketi giren tiyatronun cümhuriyete kadar geçirdiği istihaleler belki bazıları için lüzumundan fazla sayılacak kadar bol vesikalarla anlatılmıştır. Refik Ahmedin kitabında Türk kültürünün tanzimat damgası altında yaşadığı devirleri çok vuzuhla görüyoruz.

Tiyatroyu siyasi ve iktisadi kuvvetle birlikte tetkik ettiği için bu iddialı eser bize Türk cemiyetinin zevk ve tiyatro edebiyatının devrimize göre aldığı istikameti daha barizleştiriyor. Vesikalı bir tarih olmakla beraber bir de tenkit ölçüsü taşıyan eser okuyanı daima mukayeseye sevk ediyor.

Refik Ahmet eserini yazarken fikrin değil maddenin ve iktisadi ve siyasi hayatın asıl olduğunu kabul etmiştir. Kültür hareketlerinin izahı hep bu bakımdandır. Bu itibarla eser bizim edebiyat tarihimizi anlattığı itibarıyla de bir yeni çeşni taşımaktadır.

İktisadi realitenin kuvvetine inanmış olan Refik Ahmede göre tiyatro İstanbulu garp sermayedarlarının hareketleriyle birlikte geliştirmiştir.

Nasıl fabrikalar Türkiyeyi bir yarı müstemele halinde istismar etmeyi kendilerine hedef edinmişlerse ecnebi truplar da memleketi kazandırmak için yeni tiyatro pazarları korumak için çalışmışlardır. Tiyatronun türkleşmesini izah eden muharrir şöyle bir tasnif kurmuş gibidir. İlk temsiller ecnebi trupları tarafından yapılıyor. Tanzimat kahramanı Abdülmecit ecnebi truplarını hiç fırsat kaçırmadan seyrediyor. Nihayet halk arasında dedikodular oluyor. Padişah ecnebi trupları kendi sarayında seyretmeye başlıyor. Esas roller ecnebi aktörlere veriliyor. Türklerden yani şark mızıkasına mensup gençlerden de figüranlar seçiliyor. Saray haricinde ise ecnebi truplarla en çok temas eden, bütün emperyalist davalarda, ve ecnebi sermayesinin yerleşme hareketlerinde iktisadi ve dini bünyeleri en müsait olan akalliyetler oluyor. Bunların arasında sahne işleriyle alâka gösterenler ermeniler oluyor. Türkiyenin ilk Avrupahlaşma hareketleri arasında İstanbulda ermenice Avrupa piyesler temsil eden yerli akalliyet git gide bunu milli bir san'at haline koyuyor. Ermeni aktörler günün birinde o kadar çoğalıyor ki, kendilerine ermenice eser seyredecek

Belçika tacirlerinin dikkatini çekenler

Belçika ticaret heyetinin gittiğini yazmıştı. Belçikalılar, öğrendiğimize göre, memleketimizin ihracat maddelerinden bilhassa zeytin yağı ile renkli mermer ve toz, hammaddelere çok fazla ehemmiyet vermişlerdir. Bundan başka ihracat ofisinden bütün ihracat maddelerimiz hakkında geniş malumat istemişlerdir.

Belediyedeki kahve ocağı kapatıldı

Belediyede iktisat müdürlüğü binası ile Şehir meclisi salonu arasındaki bir küçük oda kahve ocağı yapılmıştı. Burada Şehir meclisi azaalarına kahve pişiriliyordu. Yangın tehlikesinden dolayı burası kapatılmıştır. Badema hiç kimseye kahve pişirilmiyecektir.

Su, havagazı saatleri, taksiler

Dünden itibaren ölçüler ve âyarlar baş müfettişliği memurları bütün ölçüleri, taksileri ve saatleri kontrole başlamıştır.

Bunlardan başka damgasız bütün ölçüler de kontrol edilmektedir. Kontrolün bir ay içinde bitirilmesi için tertibat alınmış ve ticaret müdürlüğü komiserlerinden bazıları da ölçüler ve âyarlar baş müfettişliğinin emrine verilmiştir.

Bu ay içinde İstanbulda mevcut 35 binden fazla yalnız su ve havagazı saati kontrol edilecektir.

Hayvan borsasında

Dün İstanbul hayvan borsasında 23628 kilo karaman eti ve 4927 kilo ağırlığında 393 süt kuzusu, 3168 kilo karakeçi ve 3887 kilo öküz eti satılmıştır.

Karamanın fiati kilosu 17, süt kuzusu kilosu 27 ve karakeçi kilosu 15, öküz kilosu 7 kuruşa satılmıştır.

seyirci bulamamağa başlıyorlar. Bu vaziyet ermenileri yeni müşteri aramaya ve türkke piyesler temsil etmeye sevk ediyor. Türklerin Avrupa pahlışmak ve Avrupa eğlencelerini benimsemek istekleri, tiyatroyun yerleşmesini temin ediyor.

Eser, tiyatro edebiyatının inkişafını da aynı usulle tetkik ediyor. Ve kültür tarihimize çok dikkate layık bir devri bir muayyen zaviyeden anlatmış oluyor. Hem bol bol vesikalara istinat eden hem de bir görüş zaviyesi olan bu eser kültür tarihimize meşgul olanların, dünle bugün arasındaki zevk ve görüş farkını anlamak isteyenlerin susamış oldukları etütlerden biridir.

Sadri Etem

Ticaret işleri

Odalar ve ofisler takviye edilecek

Ticaret odaları kanununa göre, hemen her vilâyette ve tacirleri kanunî miktarda bulunan her kazada bir ticaret odası bulunmaktadır. Ancak son senelerde yapılan tecrübelerde bilhassa mühim ticaret merkezleri olan şehirlerdeki ticaret odalarının ihtiyaca kâfi gelmediği mevcut teşkilât ile daha büyük iş yapılması imkân olmadığı görülmüştür. Bunun üzerine ticaret odalarını takviye için bazı projeler hazırlanmıştır.

Verilen haberlere göre ihracat ofislerinin de bugünkü vaziyeti çok zayıf görüldüğü için bunlar da takviye edilecektir. Bilhassa Türkiyede ve hariç memleketlerde Türk ihracat mallarının artırılması ve sürümünün çoğaltılması için bazı tedbirler alınacaktır.

Bu husustaki yeni projelerin pek yakında iktisat vekaletince tetkik edilerek esaslı bir şekilde karara bağlanacağı söylenmektedir.

Vilâyette ve belediyede maaş

Vilâyette bütçesinden maaş alan memurlara dün şubat maaşları verilmiştir. Belediye memurları ise dün da yazdığımız gibi maaşlarını ancak on güne kadar alabileceklerdir.

Belediyenin varidat müdürlüğü emrinde bakayayı tahsile çalışan otuz muvakkat tahsilatçı da belediyeye varidatın tahsilâtine uğraşacaklardır.

İyi su şişelerinin ağızlarında kapsüller

İyi su şişelerinin ağızlarına konan kapsüllerin hileye müsait olduğu nazarı dikkate alınarak belediye memba suları için yeni bir kapsül nümunesi tetkik ettirilmiştir. Bu kapsüller bir şişede kullanıldıktan sonra diğer bir şişeye konulmuyacak hale gelmektedir. Piyasaya memba suyu satan müesseselerin bu kapsüllerden kullanmaları hakkında mecburiyet konacaktır.

Düzeltilme

Dünkü sayımızda Bolu mebusu Cevat Abbas Bey tarafından Halkevinde verilen konferanstan bahsedilirken tertip yanlışlığı neticesi bir cümlemin mânası değişmiştir. Dünkü yazıda "Türkü, Türklüğü," diye başlayan cümlemin doğrusu "Türkü, Türklüğü dünya insanlarına üstün yapacak büyük Gazinin yarattığı," şeklindedir. Düzeltir ve özür dileriz.

Bu akşamki konferans ve temsil

Beyoğlunda Tepebaşı caddesinde Ünyon Fransez karşımdaki eski Amerikan genç hristiyanlar birliği binası Halkevi tarafından alınarak burada Halkevinin Beyoğlu şubesi açılmıştır. Halkevi bu binada canlı bir faaliyet hayatı yaşatmaktadır. Günlük spor ve lisan kursları mesaisinden başka her on beş günde bir de temsil şubesi tarafından bir müsamere verilmektedir. Bu akşam da saat 20,5 ta burada Refik Ahmet B. tarafından tiyatro edebiyatımıza dair bir konferans verilecek, konferanstan sonra temsil şubesi amatörleri tarafından Yaşar Nabi Beyin "Köyün namusu," isimli piyesi oynanacaktır. Konferans ve temsile davetsiz olarak girilmektedir.

Yağmurun zararları

Evvelki gün sabahdan gece yarısına kadar hiç durmadan yağın yağmur dün öğleye doğru kesilmiş fakat akşama doğru gene hafif şekilde yağmıştır.

Evvelki geceleri yağmurdan hasıl olan seller Fındıklıda ve Yeşilköyde bazı evleri basmış ise de nüfusca zayıf olmamıştır.

Selden en çok Yeşilköyde dokuz ev müteessir olmuştur. Bu evleri basan sular dün boşaltılmıştır.

Haydarpaşa iskelesinde tamir işleri

Bundan bir müddet evvel yenisinden yapılmasına başlanan Haydarpaşa iskelesinde büyük merdivenlerin önündeki meydanın inşası işi bitmiştir. Vapurlar bu yüzden Haydarpaşanın Kadıköye bakan ucuna yanaşıyordu. Bugünlerde iskelemin tamirine de başlanacak ve vaziyet yakında eski şeklini alacaktır.

Halkevi balosuna hazırlıklar

5 Nisanda Parapalâs salonlarında verilecek olan Halkevi içtimai yardım balosu komitesi balonun güzelliğini temin için uğraşmaktadır.

Balonun güzel ve cazip bir şekil alması için baloda bir de piyango tertibine karar verilmiştir. Bu piyango nun en güzel ikramiyelerinden birini Yalovada bir hafta, diğerini "Brendizi," den Romaya gidip gelme bir tren veyahut Brendizden "Brenner," e kadar gitme tren bileti teşkil etmektedir. Bunlardan başka muhtelif kıymetli hediyeler vardır.

SÖZBETLER

Neden üç gün

İstibdat devirlerinde, halk zaptiyeden tıtır titrerken, gene de yasağın korkmazmış; yasağa ehemmiyet vermez, verilen emri bir gün, çok çok üç gün dinler, dördüncü gün gene bildiğini işlermiş.

Mesela şöyle emirler verilmiş: — Geceleri, fenersiz sokağa çıkmak yasaktır!

Üç gece, yollar, bir fener alayı manzarası gösterir, dördüncü gün, gene herkes, eli fenersiz, bastonunu kakarak gezermiş.

"Aldırma, padişah yasağı üç gündür!," sözü, halk dilinde darbi mesel olmuştur.

— Padişah yasağı neden üç gün? diye sormuyacağız.

O devirlerde, kâh asasbaşı, kâh bostan kehyası; bazan zaptiye nazırı, bazan Tophane müşiri ve çok kere de bendegân ve dalkavuklar, akıllarına geleni yasak ederlermiş. Yanlış hesabın Bağdattan döndüğü gibi, manasız yasağın da hükmü üç gün sürer elbette..

Fakat şu bizim belediyenin yasağına ne demeli?

Bir gün, belediye zabıtası harekete geçer, köşe başları beklenir. Tramvayların yürürken kapıları kapatılır?..

— Tramvayların kapıları açık olarak seyretmeleri yasaktır!

Bir gün her sokak başından, her meydandan bir düdük sesi duyulur. Hızlı giden otomobiller durdurulur:

— Şehir içinden yirmi kilometreden fazla gitmek yasaktır!

Bir gün tramvaydan atlıyanlar yakalanır, merkeze götürülür, bir lira ceza kesilir:

— Tramvaylar durmadan inmek yasaktır!

Belediyenin yasaklarını bütün "Vakit," ın sütunlarına dolduramayız. Ve bu yasaklar, laf olsun diye, keyif için değildir. Hepsini makuldur. Hepsini yerindedir. Fakat yazık ki tatbiki padişah yasağına benzer. Şimdi, artık: "Belediyenin yasağı mı? Aldırma üç gündür!," diyip geçiyorlar.

Maslak faciasından sonra, otobüsler de sıkı bir kontrole tutuldu. Bir çok şeyler yasak edildi. Bu yasağın da üç günden fazla sürmeyeceği ne malûm?..

Kendi kendime soruyorum:

— Padişah yasağının üç gün oluğu malûm, fakat neden belediyemizin yasağı üç gün?..

Selâmi izzet

Düzeltilme

Dünkü yazımda: "İsmail Hakkı Beyin müfrit serbestçiliğini feda ederek,, cümlesi "müfrit milliyetper verliğini,, şeklinde çıkarmıştı. "Tiyatronun devletleşmesi gerektir! hükmüne,, cümlesi de "Devletleşmesi gerektir! hikmetine,, yazılmış. Düzeltirim — S. I.

DEHRİ Efendi Nasıl Görüyor?

— Dehri Ef. İnsanlar ile hayvanları birbirinden farkedemeyen yegâne âlamet dildir..

... Fakat bazı adamlar var ki, kedi gibi miyavlıyorlar...

... Köpek gibi havlıyorlar, uluyorlar...

... Öküz gibi bugünüyorlar...

Dehri Ef. — Bu türlü adamlar, dünyaya hayvan gelecek iken yanlışlıkla insan olmuşlar, tabiatlerinin icabını yapıyorlar demektir.

Şehir Meclisi Açıldı

Vali, bütçe hakkında izahat verdi

Üsküdar tramvayı şebekesinin Kadıköyüne uzatılması işi ilerliyor

İstanbul şehir meclisi, dün birinci reis vekili Sadettin Ferit Bey'in reisiği altında toplanmıştır. Geçen toplantının zaptı okunduktan sonra Vali ve belediye reisi Muhittin Bey söz almış, şunları söylemiştir:

— Birinci intihap devresinin dördüncü içtima senesinin bütçe devresi toplantısına başlıyoruz. Yeni devre mesainizde hepimize muvaffakiyet dilerim. Yeni sene için hazırladığımız bütçeyi bastırarak, takdim ediyoruz. Eshabı mucibi de gelecek celsede verilecektir.

Ben şahsen belediye meclisine dokuzuncu bütçeyi takdim etmekle mübahiyim. Bu münasebetle dokuz senenin seyrini ve bütçe tabikatının tecrübelerini arz etmek isterim. İlk bütçeyi 1926 senesinde vermiştim, bu bütçenin muhammen varidatı 5,660,000 lira idi. O sene şeker ve petrol inhisara tabi tutularak oktruvadan istisna edildi, bu suretle belediye 200,000 lirahlık bir varidat menbar kaybetti. Ertesi sene yıldız gazinosu kapanı ve oradan aldığımız varidatı kaybettik, 1928 de kantar resminden senede 150,000 lira kaybettik, bahkhanede müzayede dellâliye resmi lâğvedildi, daha sonra ki senelerde sırasile emrazı zühre viyenin meni sirayeti nizamnamesi, ve dahili oktruva lâğvedildi, bunların hepsi ayrı ayrı belediye için birer varidat menbammı kaybolması demektir, nihayet bu sene de oktruvanın cibayeti şekli değiştirildi, netice şu oluyor ki, İstanbul belediyesi dokuz senede bir milyon 800,000 bin lirahlık varidat menbar kaybetmiştir. Buna rağmen daima göstermekten geri kalmadığımız itimat ve teşvik sayesinde ve vesayanz dahilinde aldığımız tedbirlerle bütçemiz bu maddi kayıba rağmen daima tekâmül etmiştir.

1926 da 5,600,000 lira olan bütçe 1927 de altı milyona çıktı ve sonraki senelerde her sene biraz daha artarak 1932 senesinde yedi milyon oldu. 1933 bütçesi biraz noksandır, 6,860,000 liradır, 1934 senesi için takdim ettiğimiz bütçe ise geçen seneden bir milyon lira noksandır, yani 5,860,000 liradır. Maamafih dokuz sene evvelki bütçe göre gene biraz fazlalık vardır.

Bu sene bütçeyi tanzimde zorluk çektik. Bütçeyi tevzin için dokuz senelik tecrübenin bütün dikkatini sarfettik. Büyük münakaşalar, tetkikler ve iztiraplarla çalıştık. Muhtelif hizmetlerde hizmetlerin yürütmesine mâni olmayacak tasarruflar yaparak bütçeyi tevzin ettik. Varidat kısımları üzerinde çalışırken de tahakkuk edebilecek âzami hadlere vardık. Bu itibarla varidat rakkamlarına dokunulmamasını muhterem heyetinizden bilhassa istirham edeceğim, çünkü bu rakkamları daha fazla genişletmek hayale bağlanmak olur. Zittabi bu benim şahsî ricamdır. Şimdiye kadar itimadımızı kaybet-

memiş, daima sözünde durmuş bir arkadaşımız sıfatıyla bu temenniye arz ediyorum.

Muhittin Beyin sözleri bittikten sonra yeni bütçenin meclise verildiğine dair olan tezkere okundu ve bütçe, bütçe encümenine havale edildi. Ondan sonra meclise gelmiş olan muhtelif evrak, okunarak tetkik edilmek üzere ait oldukları encümenlere gönderildi.

Üsküdar tramvayları için

Dünkü içtimada konuşulan meselelerden biri de Üsküdar Halk tramvaylarının Kadıköyüne uzatılması işi idi. Şehir meclisi, evvelce belediye reisiğinin isteği üzerine bu meseleyi uzun uzadıya tetkik etmiş, şebekenin uzatılmasını, tramvay idaresinin vagon, ray ve sair malzeme için anlaştığı ecnebi müesseselerden bunları borca almasını ve bu borca kefil olmağı kabul etmişti. Ayrıca bu malzemenin yerine konulmasını temin için de masraf olarak belediye bütçesine üç senede ödenmek üzere 170,000 lira koymuştu. Şimdi tramvay idaresi ziraat bankasile uyuşmuş, bu parayı oradan borç olarak alacak, ecnebi şirketten aldığı malzemeyi bununla yerleştirecek, belediyenin her sene tramvaya vermek üzere bütçesine koyduğu paranın aynı şartlarla Ziraat bankasına verilmesini ve belediyenin bu işe kefil olmasını istiyor.

Tezkere okunduktan sonra Muhittin Bey tekrar söz alarak meseleyi izah etti. Cevdet Kerim Bey söz aldı şunları söyledi:

— Fen işleri müdürü burada olsaydı da şimdi daha fazla izahat alsaydık bu işe belki şimdi de karar verebilirdik. Esasen bu işin aslına evvelce karar verdik, yeniden uzun uzadıya tetkikata lüzum görmiyorum. Bu talep, ya bütçe encümenine sevk edilir, yahut doğrudan doğruya kabul olunabilir.

Tezkere bütçe encümenine havale edildi, ruznamede bir madde kalmıştır. 1931 senesi hesap kesimine ait tetkiki hesap encümeni mazbatasının masraf kısmı müzakere edilecekti. İçtima on beş dakikaya fasıla verildi, ikinci celse için toplanıldığı zaman ekseriyet kalmadığı anlaşıldı, Pazartesi günü saat on dörtte toplanılmak üzere içtima bitirildi.

Pulsuz mektuplar

Limanımıza gelen ecnebi vapurlardan vapur acentelerine yüzlerce mektup getiriliyor ve hiç bir kontrole tabi olmadan bu acenteler vasıtasıyla sahiplerine dağıtılıyor. Bu vaziyet yolcu salonu müdürlüğünün nazarı dikkatini celbetmiş ve posta idaresine müracaatte bulunulmuştur.

Neticede her hafta bin kadar mektubun pulsuz olarak geçirildiği anlaşılmıştır. Bu şekilde yakanan mektuplara on ikişer buçuk kuruşluk pul yapıştırılmıştır. Bundan sonra bu şekilde pulsuz mektup kaçırılmamasına dikkat edilecektir.

MAHKEMELERDE

"Akşam," aleyhine bir dava açıldı

Fransadaki mali rezaletten bahsedilen bu işte başlıca rol oynayan Staviskinin kendisini öldürdükten sonraki vaziyetini gösteren bir resim neşrettiği noktasından, müddeiumumilikçe "Akşam," gazetesi aleyhine matbuat kanununa muhalif hareket davası açılmıştır. Dava dosyası, İstanbul birinci ceza mahkemesine gönderilmiştir. **Öldürmekle suçlu**

Erenköyünde Salihî öldürmekten suçlu Şakirin muhakemesine dün İstanbul ağır ceza mahkemesinde devam olunmuş, muhakeme şahit çağırılması için kalmıştır. **Dörder ay hapsedilecekler**

Bir mağazadan kumaş çaldığı kaydı ile Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesinde muhakeme edilen Vahanla İshak, dörder ay hapse mahkûm edilmişlerdir.

Hint horozunu aşırın

Boğos Efendinin bir Hint horozunu aşırıldığı iddiasile Sultanahmet birinci Sulh mahkemesinde muhakeme edilen Arif, bir ay hapse mahkûm olmuştur.

Odacılardan birisinin paltosu çalındı

Dün postahanenin istintak daireleri koridorunda istintak odacılarından Mustafa Efendinin paltosu çalınmıştır. Adliyenin kısmen taşıdığı katlardaki bazı musluklarda son günlerde ortadan kaybolmuştur.

Taşınma ve yerleşme karışıklığını fırsat bilerek palto ve musluk çalanlar, aranmaktadır. Bu gibi hâdiselerin önüne geçmek için, tedbir alınmıştır.

Yeni adliye dairesinin koridorlarına tükürenler, süprüntü atanlar hakkında derhal takibat yapılacak, kendilerine ceza kesilecektir.

Nazım Hikmet B.

Arkadaşlarıyla beraber hapse mahkûm oldu

Komünistlik tahrifatından suçlu olarak Bursa ağır ceza mahkemesine verilenlerin muhakemesi neticelenmiş, karar, açık celsede bildirilmiştir.

Gizli bir cemiyet teşkil edilerek İstanbul, Bursa ve Adanada faaliyette bulunduğu sabit olmuş, ceza kanununun 271 inci maddesinin ikinci bendi mucibince Nazım Hikmet, Nail Vahdeti, Tosun Ömer, Yonga Ömer, Mustafa B. ve Efendilerin, ceza-yı azaltacak sebepler görüldüğünden, beşer sene ağır hapse konularına karar verilmiştir. Af kanunu dolayısıyla de ceza müddetleri ikişer seneye indirilmiştir.

Suçlulardan Ferdi Osman Bey dört sene altı ay hapse mahkûn edilmiş, yedi kişi beraet etmiştir. Hüseyin oğlu Ramazan Ef. evvelce İstanbulda mahkûm edildiği için, hakkında ayrıca ceza tayinine kanunen muhal görülmemiştir. Mazunlardan bir kısmı da af kanunu dolayısıyla birer buçuk sene hapis yatacağılardır.

Tayyareci Vecihi Beyin bir teşebbüsü

Sivil tayyare mektebi müdürü Vecihi Bey, motorsüz ve yelkenli tayyarelerde de pilotluk yapabilecek pilotörler yetiştirmeye de karar vermiş ve işe başlamıştır.

Bulgarlar ağızlarından baklayı çıkardılar

(Başmakaleden devam)

siyasetinden dışarıya atmış olan Bulgaristan her şeyden evvel bu muahedelerin tam ve kâmil olarak tatbikini istiyor. Binaenaleyh muahedelerin kusursuz bir şekilde tatbiki akyam cemiyeti misakının evvelden derpiş ettiği tadil usulüne muhalif değildir.

Bir de Bükreş ve Belgrat seyahatlerinden sonra gene aynı gazetenin neşrettiği şu satırlara dikkat edelim:

Acaba Bükreş ile Belgrat hali hazır nizamını muhafaza sözü ile neyi kastediyorlar? Bize denilebilir ki, hali hazır nizamı denilen şey sadece muahedeler ile tesis edilmiş olan hali hazır arazi istatü-kosudur. Fakat bu takdirde dahi

vaziyet değişmez. Çünkü bugün Balkanlarda mevcut olan bütün siyasi karışıklıkların ve müşküâtın başı hep muahedelerin tesis ettiği nizamın neticesidir. Binaenaleyh Balkan milletlerinin hayatında mesut bir değişiklik yapabilmek için mutlaka bu nizamı değiştirmek lâzımdır.

Bu iki türlü ifade tarzı tahlil edilirse Bulgarların biribiri ile taban tabana zıt bir vaziyet içinde çırpınıp durmaları, bir taraftan muahedelerin muhafazasına ve sadece iyi tatbikine taraftar göründükleri halde diğer taraftan muahedelerin tadilini istemeleri sebebi kolayca anlaşılabilir.

Mehmet ASIM

Afyon satışı etrafında müzakere

Almanyanın tanınmış afyon tacirlerinden üç zatın afyon satın almak üzere şehrimize geldiğini ve uyuşturucu maddeler inhisarile temasa geçtiğini yazmıştı.

Tacirler dün de uyuşturucu maddeler inhisar idaresi ve Türk — Yugoslav afyon bürosu müdürleriyle afyon satın almak için müzakereye devam etmişlerdir.

Dünkü müzakere afyonların satış şekli ile teslim vaziyetleri görüşülmüş ve esas maddelerde mutabık kalmıştır.

Diğer bazı meselelerin halli için tacirler ile uyuşturucu maddeler inhisarı arasındaki müzakere Cuma olmasına rağmen bugün de devam edilecektir.

Tacirler birân evvel memleketlerine dönmek istediklerinden müzakeratın yarım bitirileceği tahmin edilmektedir.

Talebe birliğinde

Talebe Birliği idare heyeti dün haftalık toplantısını yapmış ve birliğe ait işler görüşülmüştür.

Dil mektebi hocaları

Dil mektebi hocaları tayin edilmişlerdir. Hocaların bazıları Türk-bazıları da ecnebidir. Pazartesi günü bu hocalara profesör Malş tarafından ilk konferans verilecektir.

M. Malş bu suretle dört beş konferans vereceği haber alınmıştır.

Ege havzasının buğday ihracatı artıyor

Ege havzasından yapılan buğday ihracatı 1930 senesine nazaran çok artmıştır.

1930 da İtalya, Mısır, Yunanistan ve İspanyaya 577 bin lira kıymetinde buğday ihrac edilmiş iken bu miktar 1932 senesinde 1.557. bin lirayı bulmuştur.

Kereste sanayimiz ilerliyor

Son senelerde kereste sanayii memleketimizde çok ilerlemiştir. Tutulan istatistiklere göre (923) senesinde kereste sanayii ile meşgul olan 7 fabrika vardır ki, 932 senesinde bunun miktarı 43 e çıkmıştır.

Deniz tarife komisyonunda

Deniz tarife komisyonu dün toplanarak İstanbul limanındaki ücretleri tetkik edecektir.

Fakat ekseriyet olmadığından komisyonun toplanmasını pazar günü ne bırakılmıştır.

Ticaret odasına bir şikâyet

Bazı ihracatçıların barsak ihrac ederken fena bir takım barsakları da ihrac ettikleri yolunda ticaret odasına bir şikâyet yapılmıştır.

Oda bu müracaatı tetkik etmektedir.

Otomobil parası yüzünden

Beşiktaşta Uzuncaoda mahallesinde Çeşme arkasında oturan su yolcusu Halit Çavuş tramvay caddesinde otomobil parası yüzünden bir şoförle kavga etmiş, yakalanmış, üzeri araştırılınca bir tabanca bulunmuştur.

İstedığı parayı alamayınca

BeYOğlunda oturan Rasim Hasan isimindeki arkadaşından 25 kuruş para istemiştir.

Parayı alamıyan Rasim Hasan adam akıllı dövmüştür. Rasim karakola, Hasan da muayeneye sevkolunmuştur.

Matbaamıza Gelen ESERLER

Fikir hareketleri

Hüseyin Cahit Beyin çıkardığı bu haftalık mecmuanın on beşinci sayısı çıkmıştır. İçinde diktatörlükleri doğuran sebepler, demokrasiye avdet, asri dünyada Yunan medeniyetinin tesirleri, haşmetli Makina Hz., Sabri Esat Beyin eserleri başlıklı yazılar vardır.

Sınıf muallimi

Sadrettin Celâl Bey tarafından ilk mektep muallimleri için bu isimle on beş günde bir çıkmak üzere terbiyevi bir meslek mecmuası neşredilmeğe başlanılmıştır. İlk sayısında değerli yazılar vardır. Bu sahada büyük bir ihtiyaca karşılık olan mecmuayı bütün ilk mektep hocalarının okumaları lâzımdır.

Bugün MELEK

sinemasında sinema yıldızlarının en sevimsisi RENATE MÜLLER ve GEORGES ALEKSANDR güzel filimlerinin en güzeli

Sarı Pijamalı KADIN

filminde bütün seyircileri kabkaha i'e güldürmektedir.

Ayrıca: Paramount dünya haberleri Bugün saat 11 de tenzilâh matine (1290)

yüreklere
acısi...

VAKIT IN

Edebî Tefrikası : 14

YAZAN : SELAMİ İZZET

laşıyor, mütemadiyen konuşuyor-

du .

Fikriye, köşesinde oturmuş, tek kelime söylemiyordu.

Nihayet sabrı tükendi. Tahammülü kalmadı. Boğuldu.. İsyani etti ve bu isyanla haykırmak istedi:

"Evet, birini seviyorum.... Seni sevmiyorum... O sevdiğim adamın metresiyim.. Seninle yaşayamayacağım... Gidiyorum işte...."

Diye bağırarak istedi.

Fakat tam bu esnada, Pertev Refik şapkasını, bastonunu kaprı, çıkı-

ttı .

Fikriye söylemek istediklerini söylemedi.

* * *

Saimenin kocasından, ona benzerlerden ne farkı kalmıştı?...

Artık şüphe yoktu .

Asıl kızdığı şey de, kendine güvenmiş olmasıydı. Nesine bu kadar güvenmişti?.. İnsan, kendine güvense bile, kadına güvenmezdi, kadına güven olmazdı....

Halbuki Pertev Refik, böyle bir şeyi aklına bile getirmemişti. Kendini her erkeğin fevkinde görmüş, karısını hiç bir kadımla mukayese etmemişti... O, hiç bir kadına benzemez, Fikriye müstesna bir mahallük derdi.

Ağır ağır Taksime doğru yürüyordu.

Bahçenin karşısındaki ağaç altında, bir kaç çift, yarı karanlıkta, fırsatını kaçırmamışlar, dünyayı unutmuşlardı...

Birân hatırına Mehlika geldi. Eğer boşa, ona tesadüf edeceği muhakkaktı, fakat birden Fikriyeyi hatırladı...

Onun soyunuşu, yatağa yatışı, boynuna sarılışı gözlerinin önüne geldi, Onun bütün vücudu ezberindeydi. En iradî kararlarını bile bildirdi. Meselâ avuçlarındaki mavi çizgilerin sayısını aklında tutmuştu. Ona her zaman: "İpek tenli karım....", derdi. Onu, bir yumak ipeği okşar gibi okşardı.

Birden gözleri kararır, şakakları zonkladı, bütün kan başını çıkıttı. Bu ipek vücudu şimdi başka biri mi okşuyordu?.. Başka biri mi okşamıştı?..

Pertev Refik durdu, yumruklarını sıkı, ayağını yere vurdu... Sanki kuduz bir köpek baldırını ısırıyordu.

Birân, müthiş bir kıskançlık hissetti.

Kıskançlık bir haleti ruhiye değildir. Tamamile maddî bir ıstıraptır. Baş dönmesi, mide bulanması gibi bir şeydir..

Hakkı Bey... Hiç Bey!.. Kendi kendine güldü... Kendi kendini korkutmak için, kendi kendine oyun etmişti... Muvaffak ta olmuştu!.

Hakkı Bey... Hiç Bey!.. Tahtışuurun hangi boşluğundan bu isim doğmuştu?

Bu ismi nasıl icat etmişti?

Bu ismi nerde duymuştu?

Hayır, bu isim hakiki bir isim değildi "Hiç", bey diye bir isim duyulmuş değildi. Fakat şimdi, bu isme o kadar inanmış, öylesine iman etmişti, ki etrafında, bir çok değilse bile bir tane "Hiç Bey", olduğuna kaniydi.

Hakkı Bey... Hiç Bey!..

Hakkı Bey... Hiç Bey!..

Hakkı Bey... Hiç Bey!..

Hakkı Bey... Hiç Bey!..

Hakkı Bey... Hiç Bey!..

Hakkı Bey... Hiç Bey!..

Hakkı Bey... Hiç Bey!..

Hakkı Bey... Hiç Bey!..

Hakkı Bey... Hiç Bey!..

Hakkı Bey... Hiç Bey!..

Hakkı Bey... Hiç Bey!..

Hakkı Bey... Hiç Bey!..

Hakkı Bey... Hiç Bey!..

Hakkı Bey... Hiç Bey!..

Hakkı Bey... Hiç Bey!..

Hakkı Bey... Hiç Bey!..

Gazinin mucizesi

Bir İspanya gazetesi Musolini bir milletin nasıl değiştirilebileceğini ondan öğrendi, diyor

İspanya cumhuriyetinin merkezi Madritte çıkan "El-Sol", gazetesi Reiscümhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerinin yarattıkları mucize hakkında neşrettiği bir baş makede diyor ki:

"...Mustafa Kemal çok geri kalmış bir memleketi eline almış, kapitülasyonları kaldırarak memleketi kurtarmış, sultanlığı ve hilafeti lâğvetmiş ve Osmanlı imperatorluğunun düşüncesiyle kendini kaybettiği Sevr muahedesinin korkularını silerek 1934 teki Türkiye Cumhuriyeti mucizesini yaratmıştır. İstanbul camilerinin minarelerinin ve efsanelerinin, melânkoli ve hareketsizlikten kurtulmuş olan Türkün ruhuna tesir yapamaları için Ankarayı vücade getirmiştir.

O her şeyden evvel iş yapmıştır. Düşünen ve zeki milletler arasında doğan o büyük ihyaklar arasında kronolojik bir surette kendini gösteren ilk şahsiyet KEMAL'dir. O LENİN'den ve hattâ MUSOLİNİ'den evvel gelmektedir. Musolini, bir milletin nasıl değiştirileceğini ondan öğrenmiştir...."

Zararlı rekabet

Şirketihayriye hükûmete müracaat ediyor

Otobüs rekabeti yüzünden Şirketi Hayriye ve Halic şirketinin zararları günden güne artmaktadır. Yakında iki şirketin de umumi heyet toplantıları yapılarak şirketlerin vaziyetleri etrafında görüşülecek ve yeni kararlar verilecektir.

Diğer taraftan bir hafta bu şirketlerin tarifelerini tetkik eden ticareti bahriye müdüriyetindeki tarife komisyonu da otobüs rekabetinin kaldırıldığı takdirde vapur ücretlerinin inecğine karar vermişti. Bu karar komisyonca İktisat Vekâletine bildirilmiştir.

Haber aldığımız göre, Şirketi Hayriye idaresi de hükûmete yeniden müracaatte bulunarak otobüs rekabetinin makul bir şekilde tahdit edilmesini istiyecektir. İrketi Hayriye yeniden yapacağı bu tahriri müracaatında, tamamen millî bir halk sermayesiyle teşekkül eden müessesenin otobüs rekabetinden gördüğü zararları rakamlarla izah ettikten sonra otobüslerin şirkete meşru bir şekilde rekabet etmemekte olduklarını ileri sürmektedir.

Şirketi Hayriyenin noktai nazarı şöyledir:

"Serbest ticaret hakkına dokunulamaz. Fakat bu rekabette meşruyet yoktur. Otobüsler Taksimden İstinyeye kadar işleyebilirler. Fakat İstinyeden sonra Yeni mahalleye kadar işlemeleri doğrudan doğruya Şirketi Hayriyenin hak ve menfaatlerine bir tecavüzdür.

Çünkü İstinyeden itibaren Boğazın Rumeli sahil müntehasına kadar olan kıyıdaki yolcuları otobüsler almaktadır. Binaenaleyh otobüs servisi İstinyeye kadar olmak üzere tahdit edilmelidir., ,

UMUMİ HARPTEN Teşkilâtı Mahsusa

VAKIT'in yeni Tefrikası : 90

Yazan: A. MIL

Halit Bey Erzurumdan imdat istiyor ...

Ruslar Şubatın on altısında dahi taarruzlarına şiddetle devam ve faik kuvvetlerle hücumu kıyam ettiklerinden müfrezelerimiz ric'ate mecbur olmuşlardı. Acıelma taraflarını müdafaa eden yüzbaşı Ahmet bey bu ricat haberini bildirmeden evvel o havaliden kaçıp Bertaya gelen İslâm ahali (Berta) da bulunan Halit Bey'e vaziyeti anlatmışlardı.

Cephane kıtlığı başlamıştı

Düşman hücumunu durdurmak için ihtiyat kuvvetimiz yoktu. Fakat Halit B. o günkü raporunda, her türlü fedakârlığın yapılacağını bildirdiyordu ve diyor ki:

"Düşmana karşı koymak için ihtiyat kuvvetimiz yoktur. Maamafih ergeç bir miktar kuvvet ifrazile muavenete şitap ediyorum. Vüs'ü beşer dahilinde her fedakârlığı yapmakla meşgulüz. Bununla beraber vaziyeti tehlikeli görüyorum. Bugünkü vaziyetten şunetice çıkıyor ki düşman ihtiyat kuvveti olmadığını ve (Stange) Beyin de Artvinden çekildiğini haber almış olacaktır. Top ve tüfek cephanesi hâlâ Artvine gelmedi., ,

Bu cephanesizlik efradın maneviyatı üzerine pek fana bir tesir icra ediyordu. Alman tüfeklerinin ihtiyat cephanesi olmadığından bir iki müsademeden sonra hiç bir işe yarıyamıyacak bir hale gelmişti. Erzurumda mevcut olan muaddel martinlerden, mavzerlerden cephanesi bol olanların serian Artvin cephesine gönderilmesi rica edildiği halde hiç bir ses çıkmıyordu.

Diğer taraftan Stange Beyin Hopanın istirdadına ve o havalide yapılacak muharebelere memur edilmesi ve cephanesizlik Artvin cephesini büsbütün sarsmıştı. Halbuki Ruslar Murgul ve Borçka cihetlerinden sarkacak olurlarsa onların tardı Artvin kuvvetlerine münhasır kalacaktı. Halit Bey vaziyeti bu suretle Erzuruma bildirdikten sonra diyor ki:

"Ya evvelce yola çıkarıldığı bildirilen dört yüz kişi süratle buraya izam edilmeli veyahut gönüllü efrattan müsellâh bir kafile tertip olunarak en seri bir surette yetiştirilmelidir.

Harekâtı harbiyeyi idare edebilmek için daha bir kaç zabite ihtiyacı vardır. Bunların da hiç olmazsa seyyar jandarma alaylarından ayrılarak biran evvel Artvine gönderilmesi icap eder., ,

Şubatın on yedisinde Halit Bey Obicaladaki vaziyeti nihayet anlatmağa muvaffak olmuştu. Oradan avdet eden Bekir B. Obicaların evvelâ Ruslar tarafından zaptedildiğini ve fakat muavin kuvvetin gelmesi üzerine istirdat olduğunu bildirmişti. Fakat Ruslar Obicalayı vakmışlardı.

Vaziyet her ne kadar salâha doğru gitmekte ise de düşmanın ertesi günü gene taarruz yapması ihtimaline mebnî Halit Bey maiyetindeki 130 kişilik kuvvetle Obiçlâva hareket etmişti.

Avnı günden (İshan) da bulunan meb'us Seyfullah Bey de Er-

zuruma vaziyeti atideki surette bildiriyordu:

"Cephane nakli için Erzuruma gönderilecek olan hayvanlar müstacel lüzum üzerine Artvine gitmiştir. Elimizde on bin kadar cephane vardır. Alman tüfekleri fişeksizlikten dolayı hiç işe yaramıyor. Burada üç yüz kadar delikanlı tedarik ederek yarın cephane taşımak için hareket ettireceğiz. Çünkü yeniden hayvan tedariki kabil değildir.

Teşkilât mevcudu 900 kişidir. Delikanlılar gelinceye kadar silâh ve cephane tedarikine gayret ediniz. Dağlar açıldığı için düşmanın taarruz noktaları çoğalmıştır. İki gündübenberi (Mujen) ve (Nurpit) cihetlerinden tecavüz eden Ruslar püskürtülmüştür. Maktullerin üzerlerinden alınan cüzdanlar ve apuletler delikanlılarla gönderilecektir., ,

Gene musademe

Bu aralık vaziyeti düzeltmek maksadıyla hareket eden Halit Bey "Obçila., ya vasıl olmuştu.. Fakat düşman taarruzu cephenin o kısmında tavakkuf etmişti.. Fakat buna mabil o gün öğleden sonra (Borçka) cephesinin (İrsa) sırtlarında Ruslarla büyük müsademeler olmağa başlamıştı.. Bu müsademeler gittikçe şiddetleniyordu. Bermutat Artvine vakit ve zamanında rapor gönderilemediğinden taarruz eden düşmanın kuvveti anlaşılmiyordu.

(İrsa) müsademeleri mehtap dolayısıyla gece yarısına kadar devam etmişti. Nihayet saat birden sonra düşman taarruzu durdurulmuş ve hattâ biraz da ric'ata mecbur ettirilmiştir. Binaenaleyh ayn o sekizinci günü oldukça sükunet içinde geçmişti. Yalnız bazı noktalarda düşmanın keşif kollariyle karşılaşmış ve onlara tek tük telefât verdirilerek kaçırılmıştı.

Ertesi günü Artvin kumandanı Hakkı Bey'e gelen resmî raporda bir gün evvelki (İrsa) müsademesi neticesinde Rusların (Ciga) sırtlarına çekildikleri ve tarafımızdan iki hafif yaralının maada zayıyatımız olmadığı bildiriliyordu.

Aynı gün (Stange) Beyin Arhaviye muvasalat etmiş olduğu anlaşılmıştı. Alman zabitanın Arhaviden (Milo) tabur kumandanlığına çektiği bir telgrafnamede deniliyordu ki:

"Mugul sırtları güzelce tutulmuştur. Siz de (Omane) ye iki manga göndererek Çoruh nehri sahillerile civar tepeleri tarassut ettiriniz., ,

Tiflis musapları

(Stange) beyin bu emrini yerine getirmek için derhal oraya iki manga asker gönderilmiştir.

Şubatın ortasına doğru Artvin cephesinde ilk tifüs müsaplarına tesadüf edilmeğe başlamıştı. Gerek Artvin hastahanesinde yatan hastalar ve gerek ahali arasında bazı tifüs vak'aları tesbit olunmuştu.

(Devamı var)

Belki o zaman duyarsın... Yemeğimizi yedik, artık san ihtiyacımız kalmadı... Ortadan çekil.. Öfke ve hiddet!.. Hayır, bundan da beter: Sorgu!.. Sual?.. Neredeydim? Yok, ben sorarım sana: Sana ne? Evet, bunu hayretle kendime de soruyorum: Benim nerede olduğumdan sana ne?... Benim nerede olduğumu seni ne suretle alâkadar eder?... Medeniyet asrındayız... Her gün yeni bir şey icat ediyor....

İğün de sen sorguyu icat ettin?... Ne deyim?... Söyledim: İzmirdeydim.... İzmirde olduğu ma dair bir senet yazıp, pullayıp imza edeyim mi?... Siz kadımlar yokmusunuz?... Sizinle başa çıkılmaz.. Kocalarımızı gülünç edersiniz, Ondan sonra da kıskanmağa kalkarsınız... Siz artık roman mazmun olmaktan bile çıktınız... Sizce dair yazı yazmamız, nekâsin bildiklerini tekrarlarmaktan başka bir şey olmaz.... Vay efendim, vay.... Şunun sorduğuna bak!.. Saim ne neredeydi? Afet, Saim Hanımın namusuna bekcilik etmekle mükellef olduğumu bilmiyordum. Ben Saimenin çobanı mıyım?... Hem sen git onu bul, rica et te, münasebette bulunduğu erkeğin kim olduğunu bana söylesin.... Rica ederim kavga etmeyeelim.... Bu meseleyi burada keselim. Ben o adamı tanıyorum.... Hakkı bey... Hiç bey!.. Her halde dedikodusu âleme yayıldı.. Saimede söyledi. Annen biliyor..... Yavru bile biliyor... İnanmazsan kalk kapıyı aç... Kapıdan dinlediniz, eminim...

Doğruydu .

Çocuk, yan kapının arkasında durmuş dinliyordu..

Pertev Refik, kollarını sallayarak, havalandırarak dolaşıyor, konuşarak gidip geliyor.. Fikriye koltuğa büzülmüş, gözleri yerinden uğramış dinliyordu...

Pertev Refik yan kapıya kadar yürüdü, sonra dönüp geri döndü, gelip oturdu:

— Ayıp şey!.. Yavru bu yaşa kadar böyle şeyler yapmazdı.. Bak nelere sebep oldun?. Hem sonra ben... Biraz da benim halimi, benim vaziyetimi düşünsene... Ben bu arada niye benziyorum...

Fikriye başını salladı:

— Sen biraz çıkıp hava alsan, dedi... Hava almak ihtiyacını hissetmiyor musun?

Bu, penceresiz, kapısız bir kulübede, iki çığlının boğuşmasını andırıyordu. Müthiş, feci bir mücadeleydi bu...

Pertev Refik, mütemadiyen do-

Memleket Haberleri

Hadım köyünü ziyaret

Askerî mahfel—Mektep, su, hava —
Niçin hadım denilmiş?

Hadımköy, (Hususi) — İstanbul'dan sonra demiryolu üzerindeki köylerden ilk elektrik ışıkları görünen Hadımköydür. Burada da başka bir âlem vardır. Bu dediğim ışık şanlı ordumuzun nurlarıdır. Ben sabahleyin erkenden buraya geldim. Şimdiye kadar bu hat üzerinde bir çok seyahat yaptığım halde buraya uğramamıştım. Edirne kurtuluş bayramına giderken trende bulduğumuz Fuat Paşa Hazretleriyle doktor kıyamkam Şekip Beyin kıymetli davetlerine icabet etmek ve bu vesileyle de Hadımköyünü görmek için buraya gelmeğe karar verdim.

Hava yağmurlu ve ortalık ta çok çamurlu olmasına rağmen burada bir canlılık ve bir kalabalık göze çarpmaktadır. Nöbetçi yüzbaşısı Beyin kıymetli delâletiyile mahfela götürülerek oradaki arkadaşlara takdim edildim ve kumandan paşa hazretlerinin misafiri sıfatıyla son derecelerde izaz ve ikramlara mazhar oldum.

Nahiye merkezi evvelce burada iken sonraları daha münasip bir vaziyette bulunan Boyalık köyüne naklolunmuştur. Köyde yerli ve yabancı 675 nüfus vardır. Küçük bir çarşısıyla kahvehaneleri inhisar ve posta daireleri, 156 adet büyük küçük binalarıyla Hadımköyü küçük bir kasabadır.

Bu köyde tenvirat âdi lâmbalarla yapılıyor. Şurası şayanı teessüf tür ki yanı başlarında elektrik nurları varken köylüler bundan istifade etmemektedirler!. Bunun da kemali ise bir kaç direk ve bir kaç yüz metre telden ibarettir.

Muhtar Ali Efendiyle görüşüm, bana bin dereden su getirdi. Fakat ben bu bahanelerin hepsini kıymetsiz buldum. İş direktele kaldıktan sonra mesele yoktur. Köylülerle (emece) usuliyile doğdan direkler getrip diktikten sonra telin de el birliğiyle bir çaresine bakılır.

İş şudur ki meram olmalıdır. Bu asırda çaresi varken karanlıklarda oturmak akıl kârı değildir.

Mektep

Burada güzel bir kârgir mektep vardır. Binası bundan 33 sene evvel nahiye konağı olarak yapılmış ise de şimdi mektebe verilmiştir.

Mektep beş sınıflı ve içinde 126 çocuk okumaktadır. Bu mektepte muhterem zabıtlarımızdan bazılarının refikaları vazife almış olduklarından talim ve terbiye hususlarında diğer köylere nazaran daha bir fevkalâdelik husule gelmiştir.

Su, hava

Köyün suyu biraz kireçli ise de havası güzeldir. Yazın susuzluktan çok sıkıntı çekilmektedir. Köyde dirlik düzenlik yolunda ve herkes işinde gücündedir.

Niçin hadım denilmiş?

Buradaki camiın avlusunda

Hadımbaba namında bir evliyanın mezarı vardır. Cami duvarındaki mermer taşın üzerine de (Hadımbaba ve Şerife Hatun ruhuna fatiha) cümlesi yazılmıştır. İşte evliya zannedilen o zatın ismine zafeten buraya Hadımköyü denilmiştir.

Dönüş

Bütün günümü Hadımköyünde ve eski meslektaşlarım arasında geçirdikten sonra akşam treniyle dönmeğe karar verdim. Burada mahfelde her türlü asayiş vasıtaları mevcut olduğundan memurlarla şhalinin ileri gelenleri boş vakitlerini burada geçirmektedirler.

Artık vakit gecikmiş ve trenin gelmesi de yaklaşmış olduğundan istasyona geldim. Burada olduğumu haber alan zevatın bazıları gelip benimle bir müdet hasbhalde bulundular. İp gibi yağın yağmur altında köylülere ve istasyon memurlarına veda ederek trene atladım.

Raif Kemal

Bir Alman Gaziantep'te öldü

Gaziantep, 30 (Hususi) — Şehir haritasını ikmal için burada bulunmakta olan Alman tabanından Her Lovak perşembe günü, oturduğu evde ölü olarak bulunmuştur.

Yapılan otopside mumaileyhin ömür çarpmasından ödüğü anlaşılmış, İstanbul'da bulunan ailesine ma'ûmat verilmiştir.

Gönende okuma evi açıldı

Gönen, 1 (Hususi) — Gönen münevverlerinin okuma ihtiyaçlarını karşılayacak teşkilâtı haiz olmak üzere bir "okuma yurdu", açılmıştır. Memleket ihtiyacını düşünen bu kıymetli teşebbüsün faal uzuvları maarif memuru Kâmil, Keçeler muallimi Kaya Nuri ve Kemal Beylerdir.

Burhaniyede bir cinayet

Dereköylü Ahmet ağa bacanağı Mehmet tarafından bir kurşunla öldürüldü

Burhaniye, 31 (Hususi) — Burhaniyenin Büyük Dere öyünde kanlı bir vak'a olmuştur:

Büyük Dereköyünden Ahmet ağa ile bacanağı Mehmet arasında bir kavga çıkıyor. Ehemmiyetsiz bir mesele'nin sebebiyet verdiği anlaşılın kavga büyüyor ve Mehmet bıçağını çekerek kendisine sopa ile vurmakta olan bacanağının karnına saplıyor ve cansız yere seri or. Bu sırada vak'a mahalline Ahmet ağanın oğlu gelmiştir. Babasının kanlar içinde yere düşüp can verdiğini görünce o da tabancasını çekiyor ve eniştesinin

Bir köpek

Bir karında 32 yavru doğurdu

Adana, 30 (Hususi) — Köpeklerin şimdiye kadar bir karında yedi sekiz ve daha ziyade yavru doğurduğu vaki idi.

Büyük Dikili köyünden çiftçi İsmail ağanın köpeği birkaç gün evvel bir karında tamam otuz iki yavru doğurmuştur. Haber verildiğine göre yavruların hepsi de sağdır. Ve muhtelif renklerde. Bu kadar yavruyu besleyemeyeceği için bir kısmının yaşıyamayacağı zannedilmektedir.

Adanada

Bir cinayetin muhakemesi

Adana, 31 (Hususi) — Köşker İsmaili öldürmekte suçlu ve mevkuf sebzeçi Aziz ile Tokuç Mehmet ve arkadaşlarının duruşmalarına dün öğleden evvel ağır ceza mahkemesinde devam olunmuş ve suçlu Aziz tarafından gösterilen müdafaa şahitleri dinlenmiştir.

Şahitler; verdikleri ifadelerde hadise esnasında en önde Tokuç Mehmedin, arkasından Azizin ve daha arkadaşın maktul İsmailin koşmakta olduklarını gördüklerini söylediler.

Suçular şimdilik başka bir diyecekleri olmadığını söylediler. Müddeiumumi Münir Bey esas hakkında mütaleanesini söyleyerek evrakın memuriyetine tevdiini istedi. Ve muhakeme de 5 şubat tarihine bırakıldı.

Adanada barlar kapandı

Adana, 1 (Hususi) — Barların kapanması üzerine iş bulamayan bar kadınları teker teker şehrimizi terk ederek muhtelif yerlere gitmeğe başlamışlardır.

Sayıları kırka yakın bu kadınlardan şehrimizde pek az bir kısmı kalmıştır.

Pancar paraları

Tavşanlı (Hususi) — Şeker fabrikası köylerden aldığı pancarların paralarını dağıtmaya başlamıştır. Müstahsilin yüzü gülmüştür.

Izmirin imar plânı hazırlıklarına başlandı

Dahiliye vekâletinin emri üzerine plân üç senede bitirilecek

Izmir 1 (Hususi) Dahiliye Vekâletinden belediye reisliğine gelen bir tahriratta İzmir'in imar plânının hazırlanarak imar ve inşaat işlerinin bu plân dairesinde yapılması bildirilmiştir. Müstakbel plânın hazırlanması için belediye reisliğince hazırlıklara başlanmıştır.

Dün öğleden evvel belediyede Behçet Salih Beyin reisliği altında bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda belediye mühendisleri bulunmuşlardır. Müzakerede İzmir'in yukarı mahallerinde yanmamış plânının hazırlanması hakkında görüşmüştür.

Izmirin umumî imar plânı üç senede hazırlanabilecektir. Plânın ihzarından sonra bütün inşaat, bu plâna göre yaptırılacaktır. Müstakbel imar plânında yukarı mahallelerdeki cadde ve sokakların birbirine müvazi, geniş ve amut olarak vücut gelmesi esaslı noktalardan biridir.

Panayır sahası

Izmir 9 Eylül panayırının beynelmilel olacağı malumdur. Bu sebeple panayır sahasının, beynelmilel panayır a layık bir şekilde hazırlanmasını başlanmıştır. Panayır sahasının arka tarafında 18,000 metre murabbalık bir saha belediyece temizlettirilmiş ve bu geniş saha da panayır meydanına ilâve olunmuştur. Belediye, bu sahanın etrafını duvarlarla çevirmeye başlamıştır. Diğer taraftan beynelmilel panayır sahasının da ağaçlarla süslenmesine başlanmıştır. 9 eylüle kadar panayır sahası, fevkalâde güzel bir şekle sokulacaktır. panayır komitesi şimdiden faaliyete geçerek beynelmilel panayır için lâzım olan bütün hazırlıklara şimdiden başlayacaktır.

Fırınlr

Belediyece, şehirdeki bütün fırınların asrı bir şekle sokulması ve ekmeklerin her halde makine ile yuğurulması için esaslı kararlar verilmiştir. Asrı tesisatı hâvi olmayan fırınlar tasfiyeye uğratılacaktır.

Belediye fen heyeti, şehirdeki bütün fırıncılara mukavelenamelerini alıp belediyeye müarcaatlarını tebliğ ettirmiştir. Bazı fırınlar hakikaten temizliğe hiç riayet etmemektedirler. Bu gibi fırınlar derhal kapatılacaktır.

Belediyenin, fırınlar hakkındaki esaslı ıslahata girişmesinden maksat İzmirde her gün biraz daha iyi ve nefis ekmek çıkarılmasını temindir.

Maarif hareketleri

İnşa edilmiş olan bazı köy mektepleri gerek kadro muallim az olmasından, gerekse bu mektepler için tedris levazımı satın alacak tahsisat bulunmamasından bu sene açılmamıştır.

1934 senesinde de bunların açılabilceğine ihtimal verilememektedir. Çünkü vilâyetin yeni sene bütçesi, geçen seneki bütçeye na-

zaran daha dar bir vaziyette bulunmaktadı. Geçen seneki bütçe de maarif tahsisatı 785,716 lira idi. Bu sene maarif müdürlüğü, maarif tahsisatı olarak bütçeye 900,000 kûsur lira konulmasını vilâyetten istemiştir. Bu miktar geçen senekinden 115 bin lira fazladır. Vilâyet meclisi umumisi, bunu kabul ederse önümüzdeki ders yılında, bu sene açılmayan köy mekteplerinin açılmasına imkân hâsıl olabilecektir.

Izmir vilâyetinde 322 ilk mektep vardır. Orta mektepler bu miktardan dışarıdır.

Izmir merkezinde 44, Bergama, Ödemiş ve Tirede dörder, Menemende, Urla'da üçer, Kuş adası, Çeşme ve Seferihisarda ikişer, Foça, Dikili, Bayındır ve Torbalıda birer mektep binası olmak üzere 74 ilk mektep binası vardır. Bütün vilâyette 322 tane de köy mektebi vardır.

Bunlar açık olan mekteplerdir. Bu mekteplerden 828 muallim ile 30 muallim vekili olmak üzere (858) muallim tedrisle meşgul bulunmaktadır.

Onuncu Cümhuriyet bayramında vilâyette inşa edilen ve çatı altına alınan 200 köy mektebinin açılma şenliği de yapılmıştır. Bunlardan bir kısmına muallim verilmiştir.

Vilâyetlerdeki bütün ilk mekteplerde 28,000 kûsur talebe bulunmaktadır. Orta mekteplerle İzmirdeki iki hususî Türk, 4 Musevî 2 Amerikan, 8 Fransız ve 5 İtalyan mektebindeki talebe bu miktardan harittir.

İlgında

Hanımların el işleri ve soğuklar

Nakış muallimi Zehra H. idaresinde geçen ay içinde bir dikiş, nakış, biçki yurdu açılmıştır. Buraya yirmi kadar hanım ve hanım kız devam etti.

Bir ay devam eden bu kurs geçen hafta içinde derslerini bitirmiştir.

Yapılan işleri teşhir maksadile bir sergi açılmış, bir gibi kısa bir zamanda yapılan nakış ve dikiş işleri halka gösterilmiştir. Ziyaretçiler Zehra Hanımı tebrik etmişlerdir.

Kazada bugünlerde soğuklar bütün şiddetile devam etmektedir. Ardı ardına üç defa kar yağmıştır. Dağ ve ova köylerimiz karla örtülmüştür. Karların vaktinde yağması bu seneki hasılatın bereketli olacağı kanaatini vermektedir.

Halk kışın şiddetinden şikâyetçi değil, bilâkis memnun görünüyor.

Kasabanın tenviri

Tavşanlı (Hususi) — İstanbul'dan bin sekiz yüz liraya alınan buharla işliyen motör yerine yerleştirilmiş ve çalıştırılmaya başlanmıştır. Kasabanın tenviratı bariz bir surette farketmiştir.

Holivut Mektubu

En Mes'ut Yıldız, MAKS BAER Mi?

**Ringten Studyoya Atlıyan Genç Boksör,
"Bugün Okadar Mes'udum Ki.." Şarkı-
sının Kendisi İçin Yapıldığını Söylüyor!**

Holivud, "Hususi," — Spor sahasından film sahasına geçenler arasında, yüzme şampiyonları Coni Vaysmüller ve Buster Grabbeden sonra, yeni sahasında en ziyade tutunma kabiliyeti göstere-nin, boksör Maks Baer olduğu, ha kiki vaziyete uygun bir tahmindir. Ve her iki sahada muvaffak olan Maks Baerin, bu iki cephele muvaffakiyeti dolayısıyla, kendisini dünyanın en mesut insanı saydığı, muhakkaktır. Boksör ve film artis it Maks Baer, kendisini o kadar mesut hissediyor ki, Amerikada moda olan "ben, bugün o kadar mesudum ki...", nakaratlı şarkının kendisi için yapıldığına kanidir. Bunu, şaka yollu, o söylüyor!

"Boksör ve kadın," isimli filmi çeviren Maks Baerle Holivudda film çevirme fasılasında konuş-tuk. Maks Şmelingle yaptığı maçı-tan galip çıkınca, spor sahasında olduğu kadar film sahasında da alâka uyandıran Maks Baeri, stüdyodaki odasında çok neşeli buldum. Genç, yakışıklı, tanınmış ve üstelik Holivudun en güzel ka-dımları arasında yaşayan adam!..

Konuştuğumuz sırada, ikide bir odanın kapısı aralanıyor, sarışın, kumral, esmer çıtır pıtır yıldızlar, başlarını uzatıyorlar, Maks Baer-in yalnız olmadığını görünce, tatlı tatlı gülümsüyerek, başlarını ge-riye çekiyor, uzaklaşıyorlardı.

Bu kısa başlangıçtan sonra, sö-zü kendisine bırakıyorum. Maks Baer, şunları söyledi:

— Evet, mesudum... Hem de tam mânasile... Batıl itikatlara ze-bun bir adam olsaydım, "nazar de-ğer," diye bunu açıkça söylemek-ten çekinirdim. Fakat, böyle şeyle-re inanmam!

Böyle şeylere inanmam. Bunun la beraber, nazar değme tesiri ol-madan da, günün birinde, hattâ her iki sahada kıymet ve şöretimi kaybedebileceğime inanırım. Bunun emsali çok... Ringte yere seriliş, filmdeki oynayış hakkında şiddetli bir kaç tenkit... Bunlar, çabucak ortaya çıkan bugünkü sa-adet verici vaziyetin, gene çabu-cak ortadan kaybolmasına kâfi gelir. Ne sporda, ne de sinemada deima yukarıda, üstte kalmak müm-cün olacağı şüphesizdir.

Ben, günün birinde böyle olabi-leceğini, şimdiden kestiriyorum. Cümle birinde böyle olacak, diye neden hal böyle değilken üzüle-yim? Neden istikbalde olması mu-kadder bir şey için şimdiden kafamı yorayım?. Bugünden hiç oralı değilim doğrusu.. Ne yapmam lâ-zım geleceğini, o zaman düşünür-rüm!

Saadetten bol bol istifade etti-ğime tekrar ve açıkça işaretle, si-ze hayatımı anlatmağa geçiyorum.

Nereden başlayayım? Gelişi güzel bir başlayış olsun. Livermur darül-fünununda tahsil gördüm. Ameri-kanın bu şehri; tipik bir üniversite şehirdir. Burada okurken, tale-be arkadaşlarımdan birisile ehem miyetsiz bir şeyden kavga çıkar-dık. İhtilâfı Amerikan usulü üze-re, hemen oracıkta dövüşerek hal-letmeğe karar verdik. Kısa süren bir boks maçı!

Rakibim, yabana atılır delikan-lı değildi. Haylı kuvvetli, gösteriş-li ve yumruk dövüşünde bilgili... Buna rağmen, maça başlayalı ara-dan pek aza zaman geçmişti ki, o-nu bir yumrukta yere serdim. Ra-kibim, benzi sap sarı kesilmiş, ses çıkarmadan, yerde yatıyordu. Mu-ayyen zaman içerisinde ayağı kal-kamadı. O akşam, bu muvaffaki-yetim bütün talebe arkadaşların iştirakile hazırlanan bir ziyafet-te tes'it edildi. Hatta, yere serdi-ğim rakibim bile, eğlentiye iştira-kele sofraya başında bir nutuk söy-leyip beni centilmence takdir et-ti. Okumakla zaman kaybetmeden derhal ciddi surette boksla uğraş-mam tavsiyesinde bulundu.

Babam, oldukça zengindi. Za-ten benim hevesimi kıracak sert-çe müdahaleler yapmazdı. Bu hâ-dise üzerine, boksla ciddi surette uğraşmak istediğimi kendisine a-çınca, güçlük göstermedi. "Öğ-lum," dedi "tahsil, her insana lâ-zımdır. Bir sporcu da tahsil görme-lidir. Bununla alâkanı kesmeden, boksla da uğraşmana karşı bir di-yeceğim yok!..

Doğrusunu isterseniz, başlan-gıçta bir hayli korktum. Neden saklıyayım? Antrenman sırasında bile, korku geçiriyordum. Yarala-nırm, bir yerim incinir, karşımda-kinin yumruğu gözüme, yahut burnuma iner diye korku içinde, tereddütle çarpışıyordum. Sade kendim için değil, karşımdaki i-çin de endişe ederdim. Bir çok yumruk indirip yumruk yedikten sonra yumruk neticelerinin öyle her zaman bıraktığı izin görünüşü derecesinde korkunç mahiyet-te olmadığı neticesine vardım ve ring üzerinde rahat rahat mücadele ettim. Rakip üzerine rakip... Muvaffakiyet serisi, Maks Şme-lingle maç ve bütün dünyada meş-hur oluş!

Film sahasına nasıl ayak bas-tım? Gerçi filmciler, son zaman-larda spor sahasında birdenbire fevkalâde şöhret edinen her spor-cu ile hemen, oldukları gibi, be-nimle de alâkadar oldularsa da, film çevirme teklifi ile karşılaş-mak, benim için başka bir vesile ile oldu. Cek Şarkeyle Primo Kar-nera arasındaki büyük ve mühim

N. C.

[Devamı 8 inci sayfanın 1 inci sütununda]

Siyah Yıldız

Jozefin BAKER

**Buradan Ayrılırken
Neler Anlattı?**

Asıl sahne üstünde yer tutmak-lı beraber, filmde de görülen "Si-yah yıldız,, Jozefin Baker, burad-aki temsillerini bitirdi. Bayram-dan beri İstanbulda bulunan yıld-ız, şehrimizden ayrıldı, Atınaya gitti. Oradan da Mısır'a gidecek.

Çok rağbet görmesi itibarile, gelecek sene tekrar geleceğini kuvvetli bir ihtimal olarak kayde-debiliriz. Esasen, giderken kendisi de yakında tekrar gelmek arz-u-sunda olduğunu anlattı.

"Saray,, sinemasında son tem-sil gecesi, oyun bittikten sonra İs-tanbul ve İstanbullular için, oyun arkadaşlarıle beraber "Hip hip Hurra!,, diye bağırarak ve şehri bu suretle selâmlamak nezaketini gösteren Jozefin Bakerin kıymeti hakkında, herkesin görüşü, aşağı-

Jozefin Baker

yukarı bir noktada birleşiyor. Zen-ci güzelin, çapkın ve şuh bir ar-tist olduğu, herkesi cazibesile tes-hir edebildiği noktada!

Burada on dört gün kalan "Si-yah yıldız,, , giderken, kendisi-le konuştum. Sahne haricinde sahne üstündeki neşeli tavurlarını mu-hafaza eden ve boyuna kahkahalar atan, Jozefin Baker, şunları söyledi:

— Dans etmeği küçüktenberi severdim. Meşhur bir dansöz ol-mağı çok isterdim. Fakat, olabile-ceğimi hiç hatırıma getirmemiş-tim.

— İlk sahneye çıkışımızdaki he-yecanı halâ hatırlar mısınız?

— Tabii, monşer! Öyle dakika-lar hiç unutulur mu? İnsan, sah-neye çıkmağa başladıktan sonra, her zaman çıkabilir. Fakat, ilk çı-kış ancak bir kere olur. Böyle, bü-tün hayat müddetince ancak bir kere yapılabilen şeyler, katiyen unutulmaz... Unutulamaz!

— Biraz İstanbuldan bahseder-misiniz?

— Burada boş zamanlarımı gez-mekle geçirdiğimi söylersen, pek yanlış bir şey söylemiş olmam. Müze ve camilerden tutunuz da şehrin kenarındaki tarihi kale du-varlarına, surlara kadar her yeri-ni görmeğe çalıştım. Çok cesur ec-dadımız varmış. Bu duvarlardan

Haftanın Filmleri

Dördünün Mevzuu Neş'e Veeici!

Bunlar "Alayın Horozu" - "Sarı Pijamalı Kadın" - "Lüks Vapur Yolcuları" - "Gönül Tuzağı" Filmleridir. "Beyaz Rahibe" ise..

"Artistik,, sinemasında bu ha-fta gösterilen film, eğlendirici bir filmidir. Alin Benjaminin bir sah-ne eserinden alman ve Fernandel, Andre Roan, Jinet Gober, Kristi-yan dö Lin taraflarından temsil e-dilen mevzuda, iki süt kardeş var. İkisi de aynı kışlada... Fakat, biri nefer, biri zabıt... Zabıt, bir kadın-la tanışır. Böyle başlayan mevzu, neferin zabıt, zabitin nefer ünifor-ması giyerek güç bir vaziyetin ö-nüne geçmeğe çalışmaları, kadının kışlaya gelmesi üzerine yapılan bu kıyafet değiştirmenin bir çok hâ-diseye meydan vermesi v. s. ile karışır ve inkişaf eder.

Vaziyet kurtarılmıya kadar, Hâdise hâdise üstüne.. Mevzuun eğlendirici olması için düşünülen ve bulunan hâdiseler... Netice itibarile, "alayın horozu,, filmi, hoş zaman geçirtmek gayesiyle ortaya konulan bir eserdir.

"Melek,, sinemasındaki "Sarı pi-jamalı kadın,, filmi de, neş'e u-yandırıcı sahnelerle doludur. Re-nate Müller, Georg Aleksander ve Otto Valburgun rol aldıkları bu filmde, bir yanlışlık, vakanın baş-langıçtır. Genç ve güzel bir kadın kaplıca seyahati esnasında, kendi-sine kocasının hediye ettiği içinde sarı bir pijamanın bulunduğu çan-tayı kaybediyor. Bu pijama, döne dolaşa, başka bir kadının eline ge-çiyor. Vaka, öyle bir cereyan takip ediyor ki, koca, karısının içinde sarı pijama bulunan çantayı kaplıca seyahatinde kaybettiğini bilme-diğinden, onun kendisini başka bir erkekle aldattığını sanıyor. İşin iç-yüzü anlaşılınca kadar, neş'e ve-rici hâdiselerin birbirini takibi.... Bu filmin mevzuu ve çeşnisi de bu tarzda...

"Saray,, sinemasında bu hafta-

içeri girmek, her halde pek kolay bir iş olmasa gerek!

Jozefin Baker, anlaşılan tarih meraklısı... Surlara dair bir hayli malûmat almış, İstanbulun muha-sarası ve zaptı hikâyesini alâkalı bir halde dinlemiş. Sözlerine söy-le devam etti:

— Burada en çok hoşuma gi-den şeyler, "Askerî müze,, nizde-ki eski askerlerinizin o zamanki kıyafetlerini gösteren heykelleri-dir. Hepsi ayrı ayrı o kadar ente-resan ki, her birinin önünde daki-kalarca durdum, bunları doya do-ya seyrettim. Siz de söyleyiniz, öyle değil mi?

Kesik kesik konuşurken, uzun kahkahalar atarak beğendiği şey-lerin ilgisizliğini tasdik ettir-mekte ısrar eden Jozefin Bakerin bol neşesine aldanarak, onu dai-ma işin alayında bir insan sanma-yınız. Bazan da öyle mânalı cevap-

nın filmi olan "Beyaz rahibe,, , ev-velce sessiz olarak Lilyan Gışıl Ronald Kolman taraflarından ün-cude getirilen filmin seslisi... An-cak, vaka zamanı, yeni filmde de-ğiştirilmiş, zaman, şimdiki zama-na yaklaştırılmıştır. Bunda rol a-lanlar, Helen Heys, Klark Gabl... Bu ikisinden başka, Levis Ston...

Mevzuda bir İtalyan prensinin kızı, baştan sona kadar felâket i-çinde kıvrıyor. İnzivadan hoş-lanan vahşi ruhlu kız, aile muhi-tinde kendisini yabancı hissediy-or. Günün birinde yakışıklı bir za-bite karşı ruhunda temayül uyanı-yor. Ailevi vaziyeti zengin birisile evlenmesini icabettiriyor. Zabitle sevişmesi, neticesiz kalacaktır.

Zenginle evleneceği günden ev-vel zabitle buluşmağa giden kızın otomobili, bu mülakata mâni ol-mağa giden babasının otomobilile çarpışınca, kaza, babası prensin ölümüne sebep oluyor. Bir taraf-tan da zabıt, cepheye gidiyor. O-nun da ölüm haberi geliyor.

Gerçi bu haber, yanlışdır. Zabıt sadece esir düşmüştür. Esaretten dönüyor. Fakat, zaten bezgin ruh-lu kız, üst üste iki ölüm darbesile karşılaşınca, hayata büsbütün küs-müş, Manastıra sığınmış, dünyadan el, etek çekmiştir. Sevdiğinin gelişi, onu saadete kavuşturuyor.

"İpek,, sinemasında burada Türkçe sözlendirilen "Lüks vapur yolcuları,, filmi.. Bu, merak ve neş'e uyandırıcı olması gözetile-rek yapılan filmdeki artistler, A-lis Vayt, Zita Johan, Viviyan Os-born, Verre Tesdal....

"Türk,, sinemasındaki film, "Gönül tuzağı,, isimli... Liset Lan-vin, Hanri Gara, Rober Arnu, Ba-ron Fis, Trevil v. s. tarafından çev-rilen bu film de, hafif mevzulu...

lar veriyor ki...

— İstanbul'a yanımızda bir ka-ra kedi getirmişsiniz, Kaplan me-raklısı olduğunuzu da işittik. Bun-lara bu kadar fazla iltifatımızın sebebi nedir?

— Ben, bir çok insan gördüm. O kadar çok sukutu hayale uğra-dım ki, hayvanları insanlardan çok sevmeğe başladım. Çünkü on-lar temiz kalpli, masum ruhlu ve çok defa sahiplerine son derecede sadık.. Siz de, ben de insanız. Fa-kat, hakikati niçin saklamalı? İ-şin doğrusu bu!

Bu sözlerin mânasını kendisi-le münakaşa etmedim. Bu bahiste, herkes istediği gibi düşünür. "Si-yah yıldız,,ın son sözü, şu oldu:

— Burada geçirdiğim hoş gün-lerin hatırasını hiç unutmıyaca-ğım. İlk fırsatta tekrar gelmek, en ziyade hararetle duyduğum arzularımdan biri!

E. Nejat

Hikâye

Büyük ikramiye

Bir gazetede muharrirdim. İşimden çıkarıldım.. Meteliksiz, kimsesiz, aç kaldım..

Bunun üzerine hatırıma harikulâde bir fikir geldi.. Bir sabah gazetesine şu havadisi yazıverdim:

"Millî kredi piyangosunun bir milyonluk büyük ikramiyesi, arkadaşlarımız muharrir Selestine isabet etmiştir. Selestin, kıymetli bir şairdir. Arkadaşımızı tebrik ederiz.."

Ve ertesi günü, akşam gazetesinde ben birini, benimle şu mülakatı yaptırıldı:

"Bir milyonu kazandıktan sonra, ne yapacağını sordüğümüz Mösyo Selestin bize dedi ki:

"— Evvelâ borçlarımı ödeyeceğim.. Amma senenin sonunda.. Sonra ev sahibimle dokuz senelik bir konturat yapacağım.. Bugüne kadar oturduğum tavan arasından çıkmak istemiyorum.. Burada çok aziz ve kıymetli hatıralarım var.. Henüz intişar etmemiş olan şiirlerimi neşredeceğim ve bilâkayt ve şart bu şiirlerimi basacak olan tabie sene sonunda yüz bin frank mükâfat vereceğim.. Bir kere beni arasınlar, eserlerime kimlerin kıymet verdiğini anlayayım.. Fakat parayı, para istemiyenlere vereceğim. Onun için, beyhude yere mektup yazıp para istemesinler.."

— Otomobil alacak mısınız?

— Evet, fakat parasını altı ay kullandıktan sonra vereceğim.. Bu şartla iki mislini vermeğe razıyım.."

— Düşes Dorote ile evleneceğiniz rivayeti var?

— Evet.. Fakat düşünüyorum.. Dorote milyoner.. Amma benim paraya ihtiyacım yok.. Alacağım kız fakir olsun, amma güzel olsun.. İstedğim bu.. Dedim ya, paraya muhtaç değilim.."

Fransızcadan

— Kış Niste mi geçireceksiniz?

— Niste geçirmek niyetindeyim.. Fakat otelde oturmasını sevmem.. Eğer bir aile, bana evini düşeli dayalı verirse.. Sene sonunda onlara bol para veririm.

— Bir siyasî fırkaya yazılacak mısınız?

— Evet.. "İntihabatı kolaylaştırma tahsisatı mesture cemiyeti", ne 60.000 frank vereceğim.. Fakat onların bana evvelâ Lejyon nişanını vermeleri şarttır.."

Bu mülakat çıktıktan bir kaç gün sonra, borçlularım geldiler ve % 15 faiz zammı ile alacaklarını sene sonuna tehir ettiler.

Ev sahibim beni kapı dışarı etmekten vaz geçti ve ev kirasına % 100 zam yaparak 9 sene için konturatu yeniledi..

Bir tabi geldi ve bütün şiirlerimi neşretmek üzere aldı..

İsteyenlere para vermeyeceğimi anlayan dolandırıcılar bana demet demet çiçek yulladılar..

Emrime altı ay kullanılmak ve sene sonunda bir misli fazla ödemek şartıyla otomobil verildi.

Yüz bin liralık bir dul benimle evlenmek istedi..

Yakında evleneceğiz.. Bereket versin milyonu göreyim demedi.. Niste bir aile villasını bana terketti.."

(Tahsisatı mesture cemiyeti) bana bir Lejyon Doner nişanı kopardı..

Bugüne bugün lord gibi yaşıyorum..

— Evet amma diyeceksiniz sene sonunda ne olacak?

Oulacak şey malûm.. Balık, dolgun yeme koşar ve bu yüzden mahvolur.. Bana kurban gidenlerde, bana değil, benden ziyade kendi hırslarına kurban gittiler.. Benim için bir kaç günlük beylik beylik..

TAKVİM

Cuma	Cumartesi
2 ŞUBAT	3 ŞUBAT
17 BAYRAM	18 BAYRAM
Gün doğuşu	7,12
Gün batışı	17,22
Sabah namazı	6,55
Öğle namazı	12,37
İkinci namazı	15,07
Akşam namazı	17,52
Yatsı namazı	18,56
İmsak	5,29
Yılın geçen günleri	33
Yılın kalan "	332

RADYO

Bugün

Istanbul: 12,30 — 13,30 Türkçe plâk, 17,30 gramofon, 18,30 orkestra, 19,30 Hanımlar heyeti, 21 gramofon, 21,30 ajans haberleri, saat ayarı.

12,30 gramofon, 18 keman konseri (Ekrem Zeki Bey tarafından), 18,40 Fransızca ders, 19,10 gramofon, 20 ajans haberleri.

Varşova 1412 m: 10,20 plâk, 10,40 plâk, 13,15 Filarmonik talmim tarafından Senfonik national konser, 15,15 Popüler plâklar, 15,35 tagannill konser, 16,30 salon orkestrası, 17 çocuk programı, 17,30 tanınmış sanatçıların plâkları, mûsahabe, 18,15 Popüler Polonya musikişi, 19 mûsahabe, 19,40 plâk, 2045 mûsahabeler, 21,15 Varşova Filarmonik heyeti tarafından Senfonik konser, 23,40 spor, 23,50 dans musikişi, mûsahabe, dans musikişinin devamı.

Budapeşte 550 m: 13,30 orkestra, 15 Imre Magyari Sigan takımı, 16,15 Budapeşte musiki heyetinden konseri, 18,30 plâk, 19,15 mûsahabe, spor, 20,35 neşeri bir akşam neşriyatı, 22,40 Joseph Somlo tarafından sarjeler, 23,15 haberler, 23,30 caz ve Sigan takımları tarafından karışık parçalar muganni Paul Kalmar'ın iştirakile.

Viyana 507 m: 18,05 İsvce musikişi (Martha Elnschigg, Magda Hajos, Dr. Paul Lorenzi), 18,50 seyahat haberleri, 19,03 mûsahabe, 19,20 haftanın beden sporu haberleri, 19,30 İnsanların mücadelesi (tarih ve insanlar), 19,55 mûsahabeler, 20,30 şehir orkestrası, 22 son haberler, 22,20 şiirler ve musiki parçaları, 24 plâk ile akşam konseri.

Bükreş 364 m: 13 borsa haberleri, plâk, 14 haberler, plâk, 18 radyo orkestrası (Lustige Veltern von Vindsor) operetinin uvertürü ve daha başka hafif musiki parçaları, 19 haberler, 19,15 radyo orkestrası, (Schubert Rosamunde, Tschalkovski vs.), 20 Üniversite dersi, 20,20 plâk, 20,45 konferans, 21 Senfonik konser (PAthene salonundan nakil), 22 müteale, 22,15 konserin devamı.

Breslau 316 m: 17 öğleden sonraya mahsus konser, 19,30 bir İstikbal şehrinin parlaysı ve sönüşü, 18,50 piyano ile karnaval zamanına mahsus musiki, 19,30 eski Alman dansçillerinin şiirlerinden, 19,45 şarkılar ile demoları, 21 günün kısa haberleri, 21,10 karışık neşriyat, 23,45 Siliya bestekârlarının eserlerinden parçalar, 1 gece konseri (Siliya Filarmonik takımı).

BORSA

[Hizalarında yıldız işareti olanlar üzerlerinde 1 ŞUBAT muamele olanlardır.] Rakamlar kapanış fiyatlarını gösterir.

Nuket (Satış)

* Londra	6 8/16	* Viyana	25, —
* Newyork	130, —	* Madrid	18, —
* Paris	170, —	* Berlin	51, —
* Milano	923, —	* Varşova	24, —
* Brüksel	118, —	* Budapeşte	30, —
* Atina	25, —	* Bükreş	21, 50
* Cenevre	824, —	* Belgrad	56, —
* Sofya	26, —	* Yokohama	43, —
* Amsterdam	84, —	* Altın	924, —
* Prag	122, —	* Mecidiye	36, —
* Stokholm	54, —	* Banknot	236, —

Çekler (kap. sa. 16)

* Londra	600,00	Stokholm	2.8025
* Newyork	0.7610	Viyana	4.4594
* Paris	2.06	* Madrid	1.8966
* Milano	9.0100	* Berlin	1.9163
* Brüksel	3.4015	Varşova	1.9017
* Atina	3.0790	Budapeşte	1.7094
* Cenevre	4.490	Bükreş	1.6657
* Sofya	66.1856	Belgrad	34.9198
* Amsterdam	1.1418	Yokohama	5283
* Prag	18.9919	Moskova	1088 50

ESHAM

İş Bankası	10,00	Ferkos	26,75
Anadolu	24,85	Çimento as	11,70
Reji	3,90	Çnyon Dey	20,90
Şir. Hayri	18, —	* Ark Değ.	18, —
Tramvay	48,50	Balya	2,20
U. Sigortası	11,40	Çark m. ecza	2,35
Romonti	0, —	Telefon	11,75

istikrazlar

1933 da ist.	98,00	Elektrik	—
istikrazıda	53,50	Tramvay	11,30
Sark D.yo'	2,45	Ergani	98,50
D. Muvah	53,00	Rihtim	18, —
Gümrükler	2,35	Anadolu	46 50
1028 Mü. A	8,20	Anadolu II	46,80
Bağdat	9, —	* A. Müessesil	54,25

tahviller

Mısır Kralı Hz. Bu Yaz Ankaraya Geliyor

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

Mısır kralı hazretlerinin Yunanistan cüm huriyetini ziyaret etmesinin en mühim sebeplerinden biri, Yunanistanın Kavala şehrinde Mısır kralı handanının müessisi ve yeni Mısırın banisi olan Büyük Mehmet Ali Paşa namına bir heykel dikilmekte olmasıdır. Büyük Mehmet Ali Paşa Kavalada doğmuş olduğu için Yunanistan, Mısır ile münasebetlerini sağlamlaştırmak maksadıyla bu cemilekâr hatırı harekete karar vermişti.

Heykel dikildikten sonra örtülecek ve merasimle açılacaktır. Mısır kralı Ahmet Fuat Hz. bu merasimde hazır bulunacak ve bizzat kendisi, heykelin örtüsünü açacaktır.

Mısır kralı, bu merasimde hazır bulunduktan sonra Yunanistanı gizecek ve daha sonra "Mihrosa", yatile Yunanistandan hareket ederek Türkiyeye gelecektir.

Kral Ahmet Fuat Hazretlerinin Türkiyeyi ziyaretini hazırlamakta olan en güzel vesile, hali hazırda Türkiye ile Mısır arasında bir siyasî muahedenin müzakere edilmekte olmasıdır. İki tarafı da hoşnut edecek, karşılıklı münasebetlerini azamî derecede kuvvetlendirecek olan yeni muahede, müzakeresi tamamlanarak imza edildikten sonra Kral Ahmet Fuat Hz. iki memleket arasında açılan yeni devri tesit için Türkiyeye gelecek ve Türkiye Cümhurreisi Gazi Hazretlerini Ankarada ziyaret edecektir. Bu seyahat Mısır Kralı Hazretlerinin tahta oturduktan sonra yaptığı seyahatlerin üçüncüsü olacaktır.

Kahire gazetelerinden "Elbilâğ", refikimizin verdiği malûmata göre, Mısırın Türkiye elçisi Aptülmük Hamza Beyefendi, halihazırda muahede projesini Mısır başvekili ve hariciye nazırı Aptülfettah Yahya Paşaya arz etmektedir.

Müzakerelerin mevzuu
Elbilâğ gazetesi Türkiye — Mısır müzakereleri hakkında yazdığı bir başmakalede şöyle demektedir:

"Türkiye ile Mısır arasındaki münasebetlere dair vukubulan neşriyatımızdan iki memleket arasındaki müzakerelerin muallâk bütün meselelerin halliyle neticelenecek bir şekilde inkişaf ettiğini gösteriyor. Her Mısırlı, bu haberlerden derin zevki duyar ve on sene yakın bir zamandanberi iki memleket arasındaki konuşulagelmekte olan bütün meseleleri halleden bir muahedenin imza edilmesini günün yaklaşmasını samimiyetle diler. Çünkü Türkiye ile Mısırın dört asır müteker hayat geçirmelerinin izleri, her günün görebileceği şekilde apaşıkardır. Bunu yalnız Mısırın idari, siyasî hayatında değil, bundan başka Mısırlıların milli âdetlerinde, milli varlıklarında da görüyoruz. Mısırın en yakın hısmlık bağı ile bağlı olan milletler sayıldığı takdirde Türk milleti bu milletlerin başında bulunur. Onun için Türkiye ile Mısır arasındaki münasebetlerin iyileşmesinden duyduğumuz sevinç, çok tabii ve samimi bir histir. Türk kardeşlerimiz de aynı hisle mütehasis olduklarına eminiz.."

Elbelâğ gazetesi bu mukaddimeden sonra sözü kapitülasyonlar meselesine getirerek, halihazırda Suriye, Filistin, Hicaz, Irak, İran, Afganistan, Arnavutluk gibi bütün şarklı memleket tebaasının Mısırda Mısırlılar gibi yaşadıklarını bundan başka Almanyanın kapitülasyonlardan vazgeçtiğini, yalnız alman tebaasına adli işlerde muvakkat bir takım kolaylıklar gösterdiğini izah ettikten sonra Türkiye'nin Mısırda kapitülasyon istemekten vazgeçmesinin derin bir sevinçle karşılandığını söylemektedir.

Elbelâğ gazetesi daha sonra iki memleket arasındaki iktisadi münasebetlerden şu şekilde bahsediyor:

"Gümrük istatistiklerine baktığımız takdirde Türkiye ile Mısır arasındaki ticarî münasebetin gittikçe zayıflamakta olduğunu görürüz. İki memleket arasında dahi ticaret mübadelesi icap ettiği mahiyette değildir. Türkiye'nin Mısırda hâiz olduğu mümtaz şöhret, gittikçe sönmeğe yüz tutmuş, Mısır da Türkiye'yi unuttur hale gelmiştir. Bunun en mühim sebebi iki memleket arasındaki kuvvetli siyasî münasebetlerin bulunmaması ve bu yüzden iki memleketin birbirinden uzak kalmasıdır.."

Bu vaziyet değişmeğe başladığına ve iki memleket arasındaki muallâk meseleler iki memleketi hoşnut edecek surette halledileceğine göre iki taraf arasındaki münasebetlerin daha tabii bir mahiyet almaları beklenir.

Mısırda Türklerin tabiiyeti, Pren Seyfettin meselesi ise iki dost memleket arasındaki umumi menfaatleri feda edecek mahiyette değildir. İki taraf anlaşmak istedikten sonra bunları haleltmek için hiç bir güçlüğü tesadüf edilmez.

Çinde neler oluyor?

Moskova (Deyli telgraf) — Çinin garbinde ve Hindistan ile Türkistan hududunda olan Sinkiang vilâyetinde vuku bulan ihtilâl Rus yada derin bir alâka ile karşılanmıştır. Kıyam eden Türkler, Çin ile bütün alâkalarını keserek bir İslâm devleti vücutte getirdiklerini ilân etmişlerdir.

Kıyam eden halkın şırası: "Çinlileri kovunuz,, sözleri idi. Bunun üzerine Çin tarafından tayin olunan vali, kaçmağa mecbur olmuş, ve yeni devlet Kaşgarı hükümet merkezi olarak ilân etmiştir.

Sovyetler, Rusya hududu üzerinde vuku bulan bu ihtilâlin Japonya ile İngiltere tarafından himaye edildiğine kana bulunuyorlar..

Piyasada toptan fiatlar
Dün İstanbul piyasasında satılan maddelerin toptan fiatları şuydu:

Kahve kilosu 79 kuruş, limon 560 adetten ibaret sandığı 570 kuruş, maden kömürü tonu 18 lira, patates kilosu 6 kuruş kadar. Petrol ve benzin tenekesi 715 kuruştan 735 kuruşa kadar, pirinç 12,5

14,5 tan 22 kuruşa kadar, sabun 36,75 kuruş, yumurta 1440 adede sandığı iri boy 21 lira, zeytin 11 kuruştan 19 kuruşa kadardır. Bugün day kilosu 4, 5 kuruştur.

Yeni Sinkiang hükümetinin reisi olan sabit mollanın, Hotan emirinin himayesi altında olduğu Hindistana mücavir olan Hotan'da İngiltere himayesi altında bulunduğu ileri sürülmektedir.

Sovyet matbuatı Sinkiang'ta müslümanların Çin aleyhinde yaptıkları propogandanın Tokyo tarafından hazırlandığını iddia ediyor.

Sabit molla, harbiye müsteşarını Kâbile göndererek Efgan hükümetinin yeni hükümeti tanımamasını istemiştir. Bu heyet daha sonra Hindistana gidecek ve oradan teşebbüslerde bulunarak milletçi Türk zabitlerinin ordusunu tesis için çalışmalarını temine gayret edecektir.

Japonyada bulunan bazı sabit Türk zabitlerinin de Sinkiang'ı gitmeleri bekleniyor.

Jozefin BAKER

● Baş tarafı 7 inci sayıfımızda.

bir maç yapılırken, ben mücadele safhalarını radyo ile bildirmek işini üzerime almıştım. Mikrofondaki sesimi işiten "Metro — Goldwin — Mayer,, şirketinin direktörlerinden biri, sesimi pek hoş bulmuş. Ertesi gün studyoya çağırıldılar, kısa bir pruva yaptırıldılar, umumiyetle yıldız olmağa elverişli say-

dılar. Artistlik yolunda bir kaç ders aldım. Şimdi de, bildiğiniz gibi "Boksör ve kadın,, filminde erkek baş artist rolünü oynuyorum.

Hem spor sahasında, hem film sahasında çalışmak.. Çok yorucu bir iş.. Fakat, şikâyet etmiyorum. Kendimi pek mesut hissettiğime göre, ortada mesele yoktur!..

Bu sırada, kapı gene itildi. Aralıktan, genç yıldızlardan birinin sarışın başı uzandı, koyu lâcivert gözleri parladı, kıp kırmızı dudakları cazip bir gülüşle aralanınca, tertemiz beyaz dişleri göz kamaştırıcı görünüşle belirdi..

"Ben, bugün o kadar mesudum ki..., nakaratlı modâ Amerikan şarkısının kendisi için yapıldığına kana olduğundan şaka yollu bahsedemiyordum. Maks Baer, bu yıldızla meşgul olmak işine dair bana bir şey açmadı. Şüphesiz ki, bundan bahsedemiyordum. Eğer tereddüdümü ye nebilseydim, kavuştuğum saadette bunların tesiri ve hissesi bulunup bulunmadığını soracaktım. Lâkin.. Mutlaka sormağa hacet var mı idi?... Saadette, elbette bunların tesiri ve hissesi vardır. Genç, yakışıklı, tanınmış bir adam ve etrafında birbirinden başka türlü güzellikte yıldızlar!..", N. C.

VAKIT

Gündelik, Siyasal Gazete
İstanbul Ankara caddesi, (VAKIT) yurdu

TELEFON NUMARALARI:

Yazı işleri telefonu: 24379
İdare telefonu : 24376
Telgraf adresi: İstanbul — (VAKIT)
Posta kutusu No. 46
ABONE BEDELLERİ:

	Türkiye	Ecnebi
Sevvelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 "	1450 "
3 aylık	400 "	800 "
1 aylık	150 "	300 "

İLAN ÜCRETLERİ:

Ticari ilanların ilân sayıfalarında santimi 30 kuruştan başlar. İlk sayıfada 250 kuruşa kadar çıkar.

Büyük, fazla, devamlı ilân verenlere ayrı tezellilat vardır.

Resimli ilanların bir satırı 10 kuruştur.

KÜÇÜK İLANLAR:

Bir defası 30, iki defası 50, üç defası 65, dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası meccanendir. Dört satırı geçen ilanların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Dedikodu**Moda kralı kimdir?**

**Dünyanın borcu — Kendi borcum —
Dördüncü elmas — Canavarın
yavruladığı şayiası ...**

Son on gün zarfında vukua gelen dedikoduya zemin olabilecek hâdiseleri gözümün önüne getirdim. Evvelâ hatırıma dünyanın en şık giyinen adamı meselesi geldi. Şimdiye kadar dünyanın en şık giyinen adamı İngiltere velihti sayılırdı. O ne giyirse İngilterede moda olurdu. Erkek modasının merkezi olan Londra da moda kralları hep velihti göz önünde bulundururlar ve onun giyinişine göre modalarını icat ederlerdi.

Halbuki son yapılan tahkikata nazaran İngiliz velihti şimdi ikinci derecede kalıyormuş. Bu seneki moda listesinde velihtin ismi ikinci olarak geliyormuş. Ya birinci kim imiş diye soracaksınız. Bilsedim maalmemnuniye yazardım, fakat onu ben de bilmediğim için meskût geçmeğe mecburum.

Nazarı dikkatimi celbeden ikinci hâdise milletlerin borçları hakkında iktisat âlimlerinden birisinin yaptığı hesaplardır. Bu hesapların neticesine bakılacak olursa dünyanın mecmu borcu hâlen mevcut olan altın miktarından otuz yedi defa fazla imiş. İktisat âliminin vardığı bu netice beni oldukça müteselli etti. Çünkü benim de mecmu borçlarım varıdatımdan aşağı yukarı otuz yedi misli fazladır. Şimdi dünyanın da benim vaziyetimde olduğunu haber alınca artık müteselli oluyorum. Diyorum ki: "Dünya ne vakit borçlarından kurtulmağa çalışırsa, ben de o zaman borçlarımı ödemeyi düşünürüm .. O vakte kadar da kim öle, kim kala!.."

Beni alâkadar eden üçüncü hâdiseye ise dünyada mevcut olan üç büyük elmasa bir dördüncüsünün inzimam etmesidir. Filhakika cenubi Afrikadan gelen haberlere nazaran orada son günlerde bir tavuk yumurtası büyüklüğünde yeni bir elmas bulunmuş ve (Yonker — elmas) tesmiye edilmiştir. Dünyadaki büyük elmaslar arasında cesamet itibarıyla dördüncülüğü kazanan yeni elmas dünya borçlarının altın mevcudundan 37 defa fazla olduğu haberi karşısında pek gölgede kalıyordu, kıymeti yüz binlerce lira olduğu ve fertler üzerinde bir tesir yapmaktan hali kalmıyacağı için onu da büyük bir dedikodu hâdisesi olarak nakletmeden geçemedim.

Aylardan beri bitip tükenmeyen dördüncü hâdiseye gelince o da İskoçyanın (Loch Ness) gölünde görülmekte olduğu iddia edilen ve mahiyeti aylardanberi anlaşılamiyan büyük ejderhanın Kanada, (Kap Horn), Avusturalya sularında yavrulmuş olduğu hakkında çıkan şayialardır. Hatta bazı gazeteler Karadenizde de bir ejderha görülmüş olduğunu iddia etti.

Artık yalnız milletler değil, kıt'alar bile İngiltereden aşağıya kalıyor, arak birer ejderhaya sahip olmak istiyorlar. Yalnız İtalyan matbuatı aylardan beri en büyük

hâdiseye (Loch Ness) deki ejderha olduğu halde maatteessüf şimdiye kadar ne İtalyan sularında, ne de dahildeki göllerde böyle şerefli bir hayvana tesadüf edilemedi. Bu ejderha meselesinde milletler âdeta çocuklara benziyorlar: "Ben de isterim, ben de isterim..", bağırıp, çağırıp duruyorlar.

Deniz hayvanlarıyla meşgul olan âlimler bu ejderha ile kat'iyen meşgul olmadılar. Bir tanesi çıkıp ta böyle bir hayvan mevcut olabilir veya olamaz diyemediler.. Acaba kendilerine müracaat eden olmadı mı? Esasen müracaat ta edilse idi, verecekleri cevap malûmdur: Birisi öyle bir ejderha olamaz, diğeri de olur cevabını vercekti.

Âlimlerin müspet olmıyan mütaalealarına inananlara gülmekten kendimi alamadım. Son otuz, kırk sene zarfında onlar tarafından işlenen hataları birer birer saysaydım, sayfalar dolusu yazı yazmamız lâzım gelirdi. Bu hatalar içinde bugün en ziyade göze çarpanı ortadadır: Tayyareler!.. Bundan otuz sene evvel âlimler iddia ediyorlardı ki havadan ağır olan bir madde havalanarak uçamaz!.. Nasıl uçamaz? Öyle bir uçtuki bugün yalnız kendilerini değil, içinde bir çok insanları ve eşyayı da taşıyor ve harp zuhurunda dünyayı bombalarla titretmeğe bile hazır bulunuyor..

Dedikoducu

Polis haberleri**Feci bir otomobil kazası daha**

Kadıköyünde kahveci 35 yaşında Abbas efendiye dün gece meçhul bir otomobil çarpmış, Abbas efendinin kafası yarılmış, bir kulağı ezilmiştir. Abbas efendi hemen otomobile Üsküdar'da Zeynep Kâmil hastanesine kaldırılmış ve nöbetçi bulunan operatör Tefvik Bey tarafından yaralarının tedavisine başlanmıştır.

Çantayı çalmış, kaçarken ..

Tünel kişesinden bilet alan Tefvik beyin kızı Ferendaz Hanımın içinde 250 kuruş bulunan çantası sabikalılardan Bedri tarafından çalınmıştır. Bedri kaçarken polisler tarafından yakalanmıştır.

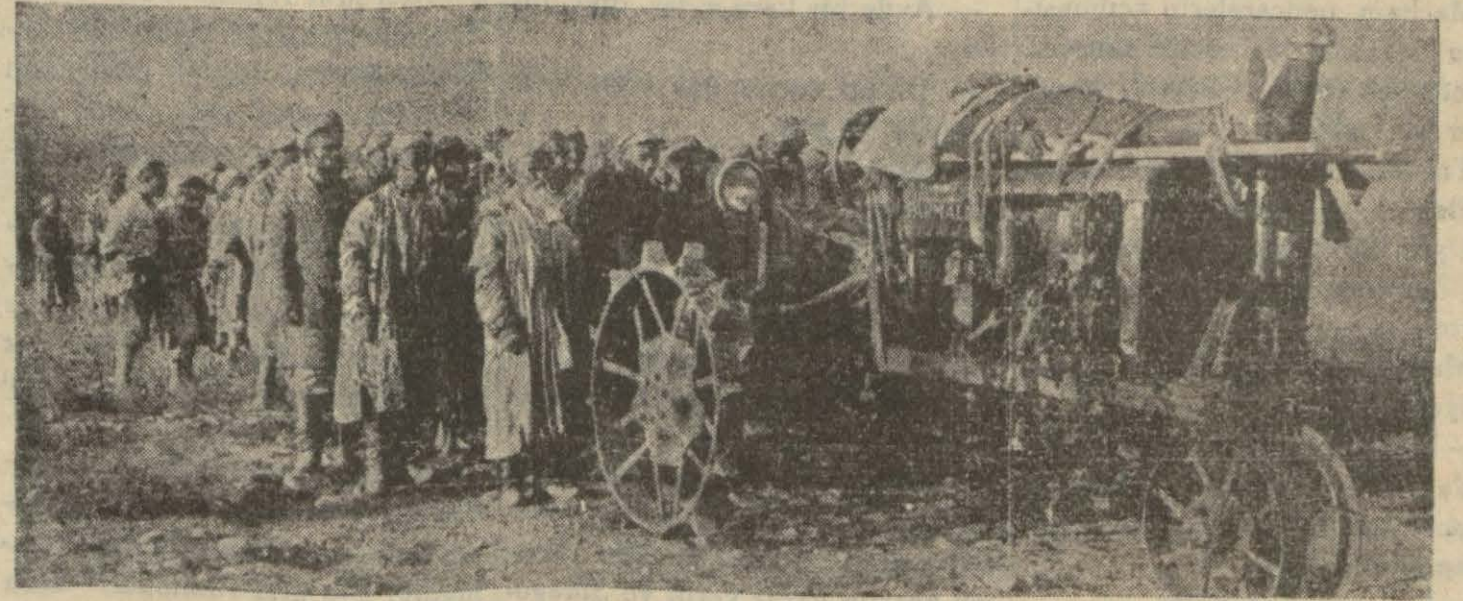
Baca tutuştu, söndürüldü

Kasımpaşada Mezarlık sokağında dört numaralı apartmanın bacası tutuşmuş, hemen söndürülmüştür.

Meşriki Âzam Balosu

Senelerdenberi büyük bir itina ile tertip edilmekte olan ve mevsimin parlak ve nezih bir balosunu teşkil eden (Meşriki Âzam) balosu bu yıl da 8 şubat 1934 uerşembe akşamı (Maksim) salonlarında verilecektir.

Biletler: Beyoğlunda: Karlman, Mayer, Olyon mağazalarile İstanbul cihetinde: Dördüncü Vakıf handa, asma kat 5 numarada borsa acentesi Ahmet Nedim Bey yazıhanesinden tedarik olunabilir.

DÜNYA HABERLERİ**Semerkantte garip bir cenaze alayı**

Merkezî Asyayada Türkistanın merkezlerinden olan Semerkantta şimdiye kadar görülmemiş tarzda bir cenaze alayı yapılmış ve vefat

eden belediye reisinin cenazesini bir traktörün üzerine konarak mezarına götürülmüştür.

Bir traktörün, cenaze arabası ye-

rine kullanıldığı hiç görülmemiş bir şeydi. Yuyarıki resimde bu garip cenaze alayını görüyorsunuz.

Kahire - Süveyş hattının ihyası

Kahire — Libya çölünden geçen Kahire — Süveyş hattı, vaktile küşadı icra edildikten sonra muntazam bir surette işletilmemekteydi. Bunun sebebi de inşaatı türabiye ve senayienin kâfi derecede mukavim olarak ifa edilmemiş olmasıydı.

Hattın müdiriyeti inşaatı türabi-

yenin mukavemet edebileceği motörlü vagonlarla münakalât yeniden başlamak fikrindedir. Bu hususta lâzım olan arabalar Avrupalardan sipariş edilecektir. Bu hattın yeniden işletmeye açılması ile istihdaf edilen başlıca gaye, şarki Asyadan Avrupaya avdet eden sey-

yahların Süveyşten itibaren fazla vakit kaybetmeden Kahire ve civarını ziyaret edebilmelerini temin etmektir. Yapılacak tecrübe beklenen neticeleri verdiği takdirde, hat idaresi Avrupaya mühim miktarda motörlü vagon sipariş edecektir.

Dokuz asır zarfında İngiliz sanatı

Londra — Bu son senelerde, Londrada, "Royal Academie,, tarafından bir çok sergiler tertip edilmişti. Bu sayede İngiliz ve ecnebi ziyaretçiler, Hollandalı, Flaman, İtalyan, Fransız, İspanyol ve Acem üstatlarının eserlerini temaşa edebilmişlerdir.

Bu sene, ilk defa olmak üzere bir İngiliz sergisi açılacaktır. Gayesi, son asırlarda İngilterenin sanat hissesini mümkün olduğu kadar göstermektir.

Sergi, 1000 den 1860 a kadar, yani 900 senelik bir devri ihtiva edecektir. Resim, tahta, fildişi ve

mermer üzerine oyma işleri, çok güzel işleme, tap'sör'ler, tezhipler, saat, elmas ve diğer kıymetli eşyalar teşhir edilecektir. Bu kıymetli eşyalar, bütün dünya müzeleri ve hususî kimseler tarafından gönderilmiştir.

Napoleonun kılıcı kayboldu

Londra — Mareşal Blünher tarafından millete hediye edilen Napoleon'un kılıcı kaybolmuştur.

Bu kılıç, İmparator Napoleon'un şapkası ve nişanlarile birlikte Waterloo muharebesinde imparatora ait araba içinde bir Prüsyalı piyade alayı tarafından bulunmuş, kılıç Mareşal Blünher tarafından Berlindeki askeri akademisine hediye edilmişti. Şapka ve nişanlar da Berlin müzesine konulmuştur.

Kılıcın ele geçirilmesi, büyük Frederic'in Potsdam'daki mezarından Napoleon tarafından alman kılıcına mukabelebilmisil mahiyetin-

de görülerek, Almanlarca büyük merasimle tesit edilmişti.

1919 da Versailles muahedesi nin imzası zamanında bazı vatanperver talebeler, Fransızların iadesini isteyecekleri korkusile, ve muhafaza etmek üzere nişanları buldukları yerden kaldırmışlardı.

Hakikat halde ise, muahedede iadesi istenilen eşyalar 1870 de alınan ganimetlere münhasıl kalmıştır. Hemen aynı zamanda erkânı harbiye akademisindeki iki namzet akademi tekrar açıldığı vakit (zira muahede mucibince kapanmıştı) iade etmek üzere kılıcı bulunduğu

yerden almışlardır. Ahiren nişanlar meçhul bir adam tarafından general Goering'e iade olunmuş ve elân Napoleon'un şapkasını ihtiva etmek olan muhafazaya konulmuştur. Kılıç ise, iadesi için gazeteler ile yapılan taleplere rağmen, iade edilmemiştir. Haber alındığına göre nişanların iadesile aynı zamana tesadüf etmek üzere kılıç Berlinde satılığa çıkarılmış, ve fakat çok yüksek bir fiyat istendiği için satılma haberlere göre Napoleon'un kılıcı olduğu anlaşılan bir kılıç orada bir kaç bin marka satılmıştır.

Zagrepte İstanbullu halı tüccarı bir Yahudi mahkûm oldu

Belgrat (Hususî) — Politika gazetesinin verdiği haberlere göre Zagreb adliyesi İstanbullu halı tacirlerinden Avram Sidi Bohor efendiye, halı kaçakçılığı yüzünden iki milyon dinar, yani, 55 bin Türk lirası para cezasına ve mallarının müsaderesine mahkûm etmiştir, ki bu da takriben 17 bin lira kıymetindedir.

İSTANBUL BELEDİYESİ

Şehir Tiyatrosu
Gündüz matine
Saat 14 de
Akşam suvare
Saat 19,30 de
Lüküs Haya
OPERETİ Yaza
E rem ve Cema.
Reşit Beyler.

Almanyanın yeniden tesisi kanunu

BERLİN, 1 (A. A.) — Almanyanın yeniden tesisine dair kanun hakkında söylediği bir nutukta dahiliye nazırı M. Frik, Hitlerin geçen sene içinde yaptığı en büyük eserin Alman milletini bir tek millet hal'ne getirmiş olması olduğunu söylemiştir.

Almanların bu birleşmesinin haricen de millî kuvvetli bir devlet halinde kendini göstermesi lâzımdır. Bu sebepten, bütün Almanların tam bir şekilde birleşmesine mâni olabilecek son maniaları da ortadan kaldırmak lâzımdır. Nerede kaldı ki harplerden ve eski hanedanın izdivaçlarından tahaddüs eden hususî alman devletlerinin hudutları hiçbir vakit tabii hudutlar veya iktisadî lüzumlar neticesinde ortaya çıkmamıştır.

Sürmeli Kapı Cinayeti

- 9 -

YAZAN : S. VAN DINE

Markam, pencerelerin açılmasını ve lümbalürün söndürülmesini emrettiğinden sonra (Gambel) in getirilmesini istedi.

Taharri memurları onu olup getirdiler.

Uşak korkusunu saklıyamıyordu. Yüzü kireç gibi bembeyaz olmuştu.

Markam onu oturtuktan sonra vaziyeti anlattı:

— Evin dün geceki vaziyeti hakkında senden malumat alacağız. Soracağımız her suale dosdoğru cevap isteriz.

— Baş üstüne efendim.

— Masanın üstündeki tabancayı evvelce görmüş müydün?

— Evet efendim, mister Arşerin tabancasıdır..

— Onu nerede saklıyordu?

— Kütüphane odasındaki masa gözündü..

— Tabancayı en son defa ne zaman gördün?

— Dün sabah kütüphanenin tozunu alırken gördüm.

Markam, kapının yanbaşımdaki bir sandalyeyi göstererek uşağa:

— Otur! dedi. Sonra sual sormaya devam etti:

— Dün gece yemekten sonra evde kimler vardı?

— Dün çarşamba idi. Çarşamba günü burada akşam yemeği yemeyiz. Çünkü hizmetçilerin izin vaktidir. Bütün ev halkı yemek odasına ev dışında yerler. Yalnız mister Arşerin kendisi arasında evde kalır ve yemeğini burada yer. Onun için kendisine soğuk yemekler alıyordum.

— Dün gece de böyle mi yaptın?

— Evet, efendim. Ona bir miktar soğuk etle salata hazırladım.

— Saat kaçta gittin?..

— Altı buçuk sularında..

— Evde mister Arşerden başka kimse yok muydu?

— Bir kimse yoktu. Mis Hilda klüpten telefon ederek geç vakit döneceğini söyledi. Mister Arşerin misafiri Grassi dörtten evvel gitmişti.

— Nereye gittiğini biliyor musun?..

— Onun şark müzeleri müdürü ile sözleştiğini biliyorum.

— Arşerin biraderi Brisbenin Şikagoya gittiğini telefonla söylemişti. Öyle mi?

— Size telefonla söylediğim zaman mister Brisben Şikagoda değil, fakat Şikago yolundaydı. Çünkü beş buçuk trenile hareket etmişti.

— Onun beş buçuk trenile hareket ettiğini nereden biliyorsun?

— Kendisini trene binerken görmedim. Fakat kendisine bir yer ayrılması için telefon ettim. Bavulunu hazırladım. Otomobilini çağırardım.

— Mister Brisben evden kaçta çıktı?

— Beşten az evvel.

Vans, demindenberi hep dinliyodu. Birdenbire kalkarak sordu:

— Gambel! Mister Brisben ne zaman yola çıkmışa karar verdi?

Uşak yüzünü Vansa çevirerek cevap verdi:

— Saat dörtten evvel onun gideceğinden haberim yoktu!

Vans, bu cevaba ehemmiyet vererek düşündü, sonra tekrar sordu:

— Mister Brisben ikide birde Şikagoya gider mi?

— Ayda bir kere gider, diyebilirim.

— Gittiği zaman çok kalır mı?

— Bir iki gün..

— Şikagoya niçin gittiğini biliyor musun?

— Pek iyi bilmiyorum. Fakat onun orada bulunan ilmi bir cemiyetten bahsettiğini duydum. Bana kalırsa, mister Brisben bu cemiyetin içtimalarında hazır bulunmak için Şikagoya gidiyor.

— Zaten Brisben de tuhafça bir adamdır. Türlü türlü şeylerle alakadar olur.. Demek ki, dün Brisben ansızın karar verdi ve Şikagoya gideceğini söyledi. Beşten evvel evden çıktı. Pek âla, fakat bu kararını senden başkasına söyledi mi?

— Zannetmiyorum efendim, belki biraderi mister Arşere söylemiştir. Çünkü evde ondan başka bir kimse yoktu.

— Şimdi iyi düşün, Gambel! Mister Brisbenin halinde bir fevkalâdelik var mıydı?

Uşak biraz düşündü. Gözlerinin bebeği büyümüşü. Sonra cevap verdi:

— Dikkat ettim. Halinde bir acıplık vardı. Her zaman sakin olan mister Brisben biraz kendinde değildi. Mustarip ve hiddetli görünüyordu.

Vans, üç telden tırnağa kadar süzdü ve onunla konuşmaya devam etti:

— Demek ki, mister Brisben evden çıkarken hiddetli ve muztaripti. Evde seninle mister Arşerden başka bir kimse yoktu?

— Evet efendim. Ben de mister Arşerin yemeğini hazırlamak için kaldım ve çıktım.

— Mister Arşeri yapayalnız mı bıraktın?

— Evet efendim. Mister Arşer kütüphanede oturuyor ve bir kitap okuyordu.

— Evet hizmet edenler kimlerdir?

Uşak derin bir nefes aldıktan sonra cevap verdi:

— İki kişi var. Çinli bir ahçı!..

— Çinli bir ahçı mı?..

— Evet.

— Ne zamandanberi burada çalışıyor?

— İki aydanberi..

— Başka?..

— Mis Hildanın hizmetçisi var. Başka bir kimse yok.

— Çinli ahçı ile hizmetçi kadın evden ne zaman çıktılar?..

— Öğle yemeğinden sonra. Çarşamba günleri âdetleri budur.

— Ne zaman geri döndüler?

— Geceleyin, geç vakit. Ben on birde döndüm. Mis Hildanın hizmetçisi Mirtıl on bir buçukta döndü. Gece yarısına doğru yatağıma girdim. Ve tam bu sırada ahçının usulcacık eve girdiğini duydum.

— Usulcacık mı?

— Adeti öyledir. Hep usulcacık girer.. Kurnaz, hilekâr herifin biridir..

(Devamı var)

ILAN

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden: Mehmet Fevzi Bey 8 K. sani 329 tarihinde sandığımızı bıraktığı para için verilen 441 numaralı tevdi senedini kaybettiğini söylemiştir. Yenişi verileceğinden eskisinin hükmü olmayacağı ilân olunur. 10293

Arabistanda

Muharebe tehlikesi geçmiş sayılabilir

Mekkede çıkan Ummül Kura gazetesi kral İbnissuut ile imam Yahya arasında başlayan müzakerelerin devam ettiğini, iki tarafın da sulhu temine çalıştıklarını söyledikten sonra şu malumatı veriyor:

"İmam Yahya Hz. iki memleket arasındaki hududun tahdidine, iki taraf arasında yirmi sene müddetle dostluk ve kardeşlik muahedesi yapmağa karar vermiş bulunuyor.

İki taraf arasında halli icabından bir meselede Necran meselesidir. Bu mesele henüz hallolunamadığı için kral İbnissuut, daha evvel kararlaştırılan meselelerin tesbit edilerek bir muahedenin imzasını teklif etmiş bulunuyor.

Buhran meselesi ile iki tarafın murahhasları meşgul olacaktırlar. Kral İbnissuut bu meseleye dair tekliflerini göndermiş ise de, İmam Yahya Hz. nin cevabı ancak son günlerde gelmiştir.

Bunun üzerine kral Abdülâziz İbnissuut, oğlu Emir Suuda haber göndererek askeri her türlü hareketten ihtiraz etmesini emretmiştir.

Yakında iki Arap memleketi arasındaki gerginlik büsbütün zail olması beklenmektedir.

Merkez kumandanlığı Satınalma komisyonu ilânları

Kuleli lisesi için 8 kalem spor malzemesi 3 - 2 - 934 pazar günü saat 14 te pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin belli saatte Merkez Satınalma komisyonuna gelmeleri. (844) (502)

* * *

Kuleli lisesi için almak olan 5267 adet firenk gömleğinin kapalı zarfında talip çıkmadığından 6 - 2 - 934 salı günü saat 15,30 da pazarlıkla alınacaktır. Nümune ve şartnamesini göreceklere her gün ve taliplerin belli gün ve saatinde Merkez kumandanlığı satınalma komisyonuna gelmeleri. (843) (501)

* * *

Askerî tıbbiye mektebinin 350 takım dahili 350 takım harici ve 160 kaputun imaliyesi pazarlığı 5 - 2 - 934 pazar günü saat 14,30 da yapılacaktır. Taliplerin belli gün ve saatinde Merkez kumandanlığı satınalma komisyonuna müracaatları. (845) (520)

* * *

Maltene askerî lisesi için 3219 çift tire goran 6 - 2 - 934 salı günü saat 16 da pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin belli gün ve saatinde Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda hazır bulunmaları. (847) (519)

EVLENME

Asım zade Nuri Beyin kerimesi Bedia Hanımla, Namık Kemal merhumun hafidi reji müdürlerinden Bedi Beyin oğlu mühendis Bülent Beyin akitleri dün Kadıköy belediye dairesinde icra edilmiş ve akşam Perapalasta bir müsamere verilmiştir.

Devlet Demiryolları İlânları

Mekece - Osmaniye arasındaki Canbazköy köprüsünün tamiri dolayısıyla 10 - 2 - 934 Cumartesi günü Haydarpaşadan saat 10,10 da hareket eden 8 ve saat 18,50 de Haydarpaşaya muvasalat eden 7 No. lu katarlar seyrüsefer etmeyeceklerdir.

Haydarpaşadan saat 19,10 da hareket eden 10 No. lu muhtelit katar o gün için Adapazarına kadar sefer edecek ve 11 - 2 - 934 tarihinde Adapazarından 9 No. lu katar sıfatıyla avdet edecektir.

Hardarpaşadan saat 18 de hareket eden Ankara sür'at katarı yerine yevmi mezkûrda saat 22,50 de bir yolcu katarı tahrik edilecek ve işbu katar yolcuları mezkûr köprüde aktarma suretiyle seyahatlerine devam edeceklerdir.

Ankaradan gelecek olan sür'at katarı yolcuları da aynı veçhile köprü başında aktarma ederek Haydarpaşaya muvasalat etmeyeceklerdir.

Bu sebeple 10 - 2 - 934 tarihinde sebze, meyva, balık ve mesajeri parçaları ile ağır ve büyük bagajlar kayıt ve kabul olunmayacaklardır.

Keyf-yet muhterem halka ilân olunur.

(509)

İdaremiz için pazarlıkla satın alınacak olan lamba makinesi, çelik bilya, porselen makara, oksijen aleti (tam) dinamoyu ve saire gibi (11) kalem muhtelif esyanın 7 - 2 - 34 Çarşamba günü saat 11 de pazarlığı yapılacaktır. İsteyenlerin mezkûr saatte mağazaya müracaatla tabii olarak teklifte bulunmaları ve mağaza dahilinde asılı listede (X) işaretli malzeme için numune getirilmesi ve numunesiz tekliflerin kabul edilmeyeceği ilân olunur. (526)

ZAYI

Kuruçay kazasından almış olduğum nüfus tezkeremi zayı ettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur. 10.91

Kuruçay kazası Tanikebir karyesinden Şahverdi oğullarından Hasan oğlu Mustafa Şükrü 329

Istanbul Asliye mahkemesi üçüncü hukuk dairesinden:

Nişantaşında Gülzel bahçe sokagında Metanet apartmanının 4 No. sında mukime iken ikametgâhı halen meçhul bulunan Leman Hanım aleyhine kocası Rabbanî Bey tarafından ikame edilen boşanma ve tazminat; haklı ve âyetin müddaaaleyhadan nezi ve saire davasından dolayı yapılan îlanatı kanuniye üzerine giyaben cereyan eden tahkikat celvelerinde bu bapta müddei tarafından ikame edilen şehitler istima ve haricen yaptırılan resmî tahkikat ta ikmal edilerek dosya hey'eti müctemiaya tevdi edilmiş ve yine îlanen yapılan davet üzerine müddaaaleyha muayyen celvede ispatı vücut etmemiştir. Dava hakkında bilcümle tahkikat ikmal edilmiş ve muhakeme esas hakkında karar ittihaz edilecek dereceye gelmiş bu unduğundan 10.294 Cumartesi günü saat 14 için muhakeme günü tayin edildiği ve yevmi mezkûrda gelmediği takdirde esas hakkında karar verileceği H. U. M. K. nun 406 ıncı maddesine tevfiakan ittihaz edilen işbu giyap kararı alelülul ilân olunur. 10292

Kiralık ODALAR

Ankara caddesinde matbaamız ittisalinde Orhan beyhanında kiralık odalar vardır. Talip olanlar VAKIT idaresine müracaat edebilirler.

3. K. O.

Satınalma Komisyonu ilânları.

Ankara Merkez Kumandanlığı satın alma komisyonundan:

İki yüz bin kilo un kapalı zarf usulüne ihalesi 17/Şubat/934 T. Cumartesi günü saat on dördtedir. Şartnamesini görmek üzere Fındıklıda Üçüncü Kolordu satın alma komisyonuna müracaatları ve ihale günü vaktinde teminat ve teklif mektuplarını mektubuz mukabilinde Ankara Merkez Kumandanlığı satın alma komisyonu riyasetine vermeleri. (3469) (421)

Ankara'nın en büyük

Kitap, gazete ve Kırtasiye mağazası

AKBA

Kitap evi ve kırtasiyecilik

Anafartalar caddesi

Telefon: 3377

Her lisanda gazete mecmua ve kitap

Her nevi kırtasiye eşyası ve mektep levazımı

Her türlü Fotoğraf levazımı - makineler ve amatör işleri

Etem Pertev itriyatı

Kütahya çinileri

Istanbul Asliye Mahkemesi 6 ıncı Hukuk Dairesinden:

Şehremini Yunus Emre 15 No. lu hanede mukim Nadire H. harp akademisi üçüncü sınıf yüzbaşı Muzaffer Bey tarafından aleyhinize açılan boşanma ve çocuk teslimi davasında ikametgâhınızın meçhuliyeti hasebilen arzualin on beş gün müddetle ilânen tebliğine karar verilmiştir. Tarihi ilândan itibaren on beş gün zarfında bir sureti mahkeme divanhanesine talik kılınan dava arzualine cevap vermediğiniz takdirde bakınızda muamele kanuniye icra kılınacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 10294

Balkan misakı hazırlıkları

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

Meclis kapanınca, kral Hz., Tevfik Rüşti Beyi hariciye müşteri vasıtasıyla yanlarına davet ettiriler ve bilhassa iltifat buyurdular.

Saat 13,30 da hariciye vekilimiz, elçimiz ve hariciye vekilimizin refakatinde bulunan zevat saraya öğle yemeğine davetlidirler.

Romanya meclisinin açılma merasiminde

Bükreş, 1 (Rador Ajansı) — Yeni parlamento devresi bugün mutut merasimle açılmıştır.

Kral, küşat nutkunda M. Duca'nın hatıraasını taziz ederek kendisini "tecrübeli devlet adamı ve memleket hizmetinde can veren büyük vatanperver" olarak tavsif etmiştir.

Şönce, teşrii programı çizmiştir: Kollektif hayatın bütün tezahürlerinde tam bir intizam ile müteradif olarak milli ve kuvvetli bir ahenk ve tesanüt ihdasına muvafak olunmalıdır. Milli takviye esasları ancak bütün hemşerileri arasında iyi bir anlaşma havası içinde ve devletin normal inkişafını teşvik eden bir ortamda mümkün olacaktır. Şiddetli bir iktisat siyasetine, paranın istikrarına, bütçenin tevzününe, borçlar meselesinin halledilmesine ve Romanyanın samimiyetle ve katıyetle takip ettiği beynelmilel sulh ve müsalemet siyaseti ile zaıfılamaması icabeden milli müdafanın takviyesine tevessül edilmek lazımdır.

Nutku müteakiben harici siyasetten bahsetmektedir. Romanyanın harici siyaseti, milli birliğimizin icabatından mühlumdür. Bunun için ne değişmek ne de eğilecektir. Takibettiği gayeler, sulhun muhafazası ve memleket hudutlarının değişmezliği ve icraat usulleri de muahedelerle hürmet, ittifaklara hürmet ve bilâtefrik bütün milletlere dostluk bağları tesisidir. Geçen sene Romanyaya milli gayeler ve sulhun tabkimi arzusunun emrettiği yolda mühim icraat kaydına imkân vermiştir. Londrada 3 ve 4-7-933 tarihlerinde Romanya, Sovyet Rusya ve komşuları ve küçük itilâf arasında imza edilen muahede ile yalnız hâlen Romanyanın otoritesi altında bulunan bütün arazi şiddet veya her türlü kuvvet hareketine karşı muhafaza edilmiş değil, aynı zamanda Romanya ile Sovyet Rusya arasında istikbalde iki memleket münasebatının inkişafını emniyetle derpişer müsait bir vaziyet ihdas etmiştir.

Türkiye ile Romanya arasında ebedi bir sulh

Ankarada 17-10-1933 tarihinde imza edilen muahede ile, Türkiye ile Romanya arasında ebedi bir sulh ve dostluk temhir edilmiş ve her şeyin yaklaştırdığı ve hiç bir şeyin ayırmadığı iki milleti birleşirmeye matûf ilk icraat tahakkuk ettirilmiştir.

Bundan başka, her taraftan vaki yorulmaz bir mesai sayesinde, Balkanların vaziyeti o şekilde inkişaf etmiştir ki, bu muntakada sulhun tahkim ve tesisine giden yola kat'î olarak girmiş bulunuyoruz. Yugoslavya kral ve kraliçesinin yapıkları ziyaret bu iki memleketi kırılmaz bir surette birleştiren muhabbet ve siyaset bağlarının sağlamlığını isbat eden hissi-

yat tezahürlerine vesile olmuştur. Bulgar kralı ve kraliçesinin ziyaretleri iki memleket arasındaki siyasi münasebatın Bulgar ve Romanya milletleri arasında mevcut dostluğun çizdiği yolu takip edeceğine bir delildir.

Milletler cemiyetine gelince, Romanya bu cemiyetin takibettiği idealde olan sarsılmaz imanını bu anda bir kere daha teyide lüzum görür. Romanya, beynelmilel teşriki mesainin hakikaten semeredar olabilmesi için milli hissiyata hürmet edilmesi lâzım geldiğini pek iyi bilir. Fakat milli hissiyatın beynelmilel teşriki mesainin inkişafına mâni olmayacağına ve mâni olmaması lâzım geldiğini de bilir. Cihanşümül bir çerçevede içinde kalmak, hukukumuzla sarsılmaz bir iman muhafaza etmek vazifemizle teahhütlerimize harfiyen riayet lüzumunu en mesut bir surette telif eden bir paroladır.

Tevfik Rüşti Bey Romanya kralının nezdinde

Bükreş, 1 (A.A.) — Anadolu ajansının Balkan hususi muhabiri bildiriyor:

Kral Karol Hz., hariciye vekilimiz Tevfik Rüşti Beyi, elçimiz Hamdullah Suphi Beyi ve vekilimizin refakatinde bulunan zevatı öğle yemeğine davet etmişler ve davetten sonra hariciye vekilimizle iki saat mülakatta bulunmuşlardır. Bu mülakatta elçimiz Hamdullah Suphi Bey de hazır bulunmuştu.

Saraydan çıkıldıktan sonra, hariciye vekilimiz arkadaşlarıyla, Karol parkında bulunan meçhul asker abidesine gayet güzel bir çelenk koymuşlardır. Çelenğin üzerinde, "Türkiye Cumhuriyeti namına", kelimeleri yazılı idi. Çelenk kırmızı güllerden yapılmıştı ve yazı, beyaz kurdela üzerine yazılı idi.

Hariciye vekilimiz ve sefirimizi, Karol parkında Bükreş merkez kumandanı general Papas oğlu ve piyade generali general Greguvar, maiyetlerindeki zabıtlarla beraber karşılaştılar ve bir askerî kıta resmi selâm ifa etmiştir. Bu rasimlere mahsus olan hava çalınarak çelenk, vekilimiz tarafından abide üzerine konulmuştur.

Saat altıda hariciye vekilimiz M. Tituleskoyu tekrar ziyaret ve mülakatta bulunmuşlardır.

Belgrada hareket

Bükreş, 1 (A.A.) — Türkiye hariciye vekili Tevfik Rüşti Bey, bu akşam saat 19 da hususi bir trenle, Romanya hariciye nazırı M. Titulesko ile beraber Belgrada hareket ettiler. Teşyilerinde başvekil ve diğer nazırlar, hariciye erkânı bazı sefirler bulunmaktadı idi. Hariciye vekilimiz, hareketi ânında başvekil ve nazırlarla, Bükreşten büyük bir memnuniyetle hareket ettiğini ve gördüğü gayet odstane kabulden memnuniyetini söyledi.

Hariciye vekilimizin sözleri

Bükreş, 1 (A.A.) — Tevfik Rüşti Bey kendisini Köstenceden Bükreşe getiren trende Romanya gazetecileri ile konuştuğu esnada demiştir ki:

"Sulhun tarsinine devam ediyoruz. Bizim istediğimiz tecavüze ve zorbalığa mâni olmaktır. Biz ne muahedelerin tadili taraftarıyız ne de buna muhalifiz, bizim tadilat ile alâkamız yoktur. Türkiye-

nin hususi vaziyeti tavassut rolümüzü kolaylaştırmaktadır. Balkan misakında bu fikirlerin en muvafık ifadesini kabul edeceğiz.

Paris, 1 (Havas Ajansı) — Balkan misakı etrafındaki görüşmeler dolayısıyla Journal gazetesinin gönderdiği hususi muhabir Köstence — Bükreş seyahati esnasında Tevfik Rüşti Beyle mülakatta bulunmuştur. Tevfik Rüşti Bey demiştir ki:

"Balkanlarda sulhu tarsin için itilâf mevcuttur. Bu itilâfa şimdi maddî bir şekil ve hukukî bir mahiyet vermek lazımdır. Bulgaristan hakkında M. Titulesko'nun M. Muşanoflu yaptığı mülakat hakkında tasrihatta bulunmasını bekliyorum Bulgaristanın sulhu tarsin eserinde bizimle nasıl olsa anlaşacağı ümidini muhafaza ediyorum."

Romanya gazetelerinin neşriyatı

Bükreş, 1 (A.A.) — Romanya matbuatı, hariciye vekilimizin seyahati gayri resmi olmasına rağmen, Türkiye hakkında gayet vakıfana ve pek dostane yazılmış bir takım makaleler neşretmektedir. Bunları şu bir kaç cümle içinde hülasa etmek mümkün olabilir.

"Türkiye, uzak, yakın bütün devletlerle aralarında mevcut olan meseleleri cebir ve şiddetle değil dostlukla halletmek yolunu tutmuş olan bir devlettir. Eskiden karışıklık ve tehlike ocağı görünen Türkiye, şimdi ismi telâffuz edildiği vakit herkesin zihninde her sahada süratle inkişaf eden, her işinde intizam olan bir sulh ve istikrar diyarı göz önüne geliyor.

Cumhuriyet Türkiyesi, eski Türkiyeyi perişan eden hataların hep sini bir tarafa atmıştır. O, içerde, dışarda tamamen realist bir siyasetle gerek kendisinin gerek diğer devletlerin mühtaç oldukları emniyet ve müsalemet lehine çalışan yeni ruhta bir devlettir. Bugünkü Türkiye, Tevfik Rüşti Bey yin şahsında muayyen kanaatlere malik ve daima aynı istikamette çalışan, müşkülâtın yılmayan ve mütemadi muvaffakiyetleri inkişaf eden kudretli bir devlet adamı bulmuştur.

Türkiye, cemiyeti akvama kabul edildiği gün, İran murahhası:

"Osmanlı imparatorluğu ile bir asırdanberi aramızda ihtilâf zeminini olan meselelerin hepsini Cumhuriyet Türkiyesi her iki tarafın memnuniyetini mucip bir surette halletmek yolunu buldu," demiştir.

Sovyetler ve Türkiye dostluğu, Yunanistan ve Türkiye dostluğu, Yunanistan ve Türkiye dostluğu, ufak hesaplara kapılmayan, hissiyatla sürüklenmeyen devlet adamlarının bir milletin sulh ve emniyeti lehine ne yapabileceklerini gösteren iki hayrete lâyık misaldir. Bugünkü Türkiye, öyle bir siyasetin başındadır ki, onunla münasebeti olanlar yanılmaksızın, İran de'gesinin cemiyeti akvama söylediğini Türkiye lehine tekrar edebiliriz.

Sulh yolunda, meselelerle nüfuz şhası mütemadi genişleyen Türkiyenin, aynı yolda çalışan Roman ya ile, yani yana gelmesi, buluşması, mukadderdi. Şimdi, biz Tevfik Rüşti Beyi, bu sebeple hariciye nazırımızla baş başa çalışır görüyoruz. Bundan memnunuz."

Misak hakkında Yunan hükümetini tenkit

Atina, 1 (Hususi) — Dün baş-

Kanalizasyon işleri

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

lâğımlarının kanalizasyona bağlanmaları gayet tabiidir. Bir buçuk senedenberi serbest ve ihtiyari olmasına rağmen 400 ze yakın ev ve müessese tarafından kulaklık yapılmıştır.

Kanalizasyonun işlenmesi için Süleymaniyede mühim bir havuzun yapılmasına lüzum yoktur. Beyazıttaki havuz bu işe kâfi geldiği gibi Süleymaniye ile unkapın arasındaki kısmın da ikmal halinde takvimhane caddesinde yapılmış olan tahtezemin havuz da bu işi temin edecektir.

İstanbuldaki şebeke tamam olunca şirketle münakit mukavele mucibince yapılması icap eden daha bir buçuk milyon liralık iş Beyoğlu tarafında açıktır ve pek fena bir vaziyette bulunan lâğım-

ların yeniden yapılmasına sarfedilecektir. Yoksa hâli hazırda Beyoğlunda umumî kanalizasyon yapılması ve yaptırılması mevzuu bahis değildir.

VAKIT — Nuri Beyin bu sözleri tamamen doğru olarak kabul edilse bile bizim endişelerimizi izale edecek mahiyette değildir. Bizim maksadımız İstanbul tarafında yapılan kanalizasyon tesisatı henüz tamamilen istifade olunacak bir hale gelmeden Beyoğlunda yeni yeni masraf kapıları açılmasını basiretkârane bulmadığımızı söylemekti. Nuri Beyin sözleri ise aşağı yukarı bu mülâhazayı teyit ediyor. Çünkü İstanbul cihetinde kanalizasyon itibarile daha bir çok işler bulunduğunu gösteriyor ve bu işlerin ne vakit biteceği anlaşlamıyor.

Burdur faciası

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

Vazifesi başında şehit edilen Hâzım Beyle İsmail Hakkı Beyin ve Mehmet Efendinin cenaze merasimi çok hazin olmuş ve Hâzım Beyin cenazesi İzmire götürülmek üzere yola çıkarılmıştır.

Cenaze izmire nakledildi

İzmir, 1 (A.A.) — Şehit düşen Burdur valisi Hâzım beyin cenazesi kayın biraderi Manisa mebusu Refik Şevket bey tarafından otokarla dün gece şehrimize getirilerek memleket hastanesine nakledilmiştir. Cenaze ile birlikte Bur-

vekil M. Çaldarısın riyaleti altında kanunu esası encümeni toplanmış ve Balkan misakı meselesi müzakere edilmiştir. Başvekil bu toplantı esnasında hariciye nazırı M. Maksimostan almış olduğu telgrafları tebliğ etmiş ve siyasi fırkalar reislerine Balkan misakının son safhası hakkında izahat vermiş, hazırlanmakta olan Balkan misakının ehemmiyetini kaydetmiş, ve bu misakın Yunanistanın sulhverane mesaisini tetviç edeceğini ilâve etmiştir.

Başvekilin bu izahatından sonra tarakki perver fırka reisi M. Kafandaris muhalifler namına söz alarak Balkan misakı meselesinde takip ettiği hattı hareketten dolayı hükümeti muahaza eylemiş ve bu meseleye dair M. Venizelosun kendisine tevdi etmiş olduğu muhtırayı da tebliğ etmiştir.

M. Venizelos, bu muhtırasının esaslarını izah ederek bu emniyetin bir taraftan Türk — Yunan misakına ve diğer taraftan İtalya ile samimi teşriki mesaisine dayandığını izah temekte Yugoslav — Yunan ve Rumen — Yunan misaklarının da Yunanistanın emniyetine yardımcı olduğunu ileri sürmektedir.

M. Venizelos muhtırasında bu mukaddemeyi yazdıktan sonra Yunan siyasetinin en belli başlı gayesi, Balkan misakı meselesinde İtalyanın noktai nazarını öğrenmek ve diğer taraftan Bulgaristanın bu misaka iştirakini temin etmek olmak lâzım geldiğini ilâve etmekte, sonra muhtelif harp ihtimallerine geçerek bu ihtimallerden dolayı Yunanistan için doğabilecek tehlikeleri anlatmaktadır.

M. Venizelosun fikir ve müta-lâasına göre İtalyan — Bulgar anlaşmasının ve İtalya ile Yugoslav-

dur C. H. F. reisi Hamdi beyin refakatinde on kişiden ibaret bir heyet gelmiştir. İzmir vilâyet makamında yapılan muazzam bir tedfin programına göre, cenaze bugün tam saat on ikide memleket hastanesinden kaldırılarak birinci kordondan Gazi bulvarını takiben Basmahane istasyonundaki camiye götürülmüş ve orada cenaze namazı kılınmıştır. Namazdan sonra otomobillerle asrı kabristana gidilmiş ve cenaze defnolunmuştur. Mezara bir çok çelenkler konulmuştur.

ya arasında bir harp ihtimalinin doğuracağı daha umumî kargaşalıklara karışmaktan Yunanistanın içtinap etmesi lazımdır.

İçtimada hazır bulunan çiftçi ve emele fırka reisi M. Papa Anastas yo ile sabık hariciye nazırı M. Michaelopoulos misak müzakeratının tarzı icrasını muahaze eylemişler ve bu tarzı hareketin Bulgaristanla Arnavutluğu misaka iştiraktan uzaklaştırmış olduğunu ilâve eylemişlerdir.

İçtimada hazır bulunan siyasi fırkalar reisleri, noktai nazarlarını Yunan hariciye nazırına bildirmeye başvekil memur eylemiştir.

Yunan hariciye nezareti müdürü umumilerinden M. Rosetti Yunan hariciye nazırı için mütemim talimatı hâmilan Belgrada hareket edecektir. Yunan hükümeti hariciye nazırına göndereceği talimatta misakı imzalamak için salâhiyet vermektedir.

İstanbul Balkan birliğinin merkezi mi oluyor?

Atina, 1 (Hususi) — Nev-york Herald gazetesi muhabirinin işaratına göre Balkan konfederasyonunu tahakkuk ettiği takdirde İstanbul konfederasyonunun merkezi olacaktır.

Maamafih siyasi Yunan mahfili bu haberi asılsız telâkki etmektedirler.

Sofyada bir toplantı

Belgrat, 1 (Radyo) — Avala ajansının Sofyadan aldığı haberlere göre Sofya hariciye nezaretinde Sobronya hariciye encümeni âzasının huzurile yapılan bir içtimada M. Muşanof Bükreş seyahati ve Romanya ricali ile temasları hakkında izahat vermiştir. Muhalefet fırkaları reisleri Balkanlar siyaseti hakkındaki düşüncülerini söylemek istediğini gösterdiklerinden içtimanın tekrar yapılması kararlaştırılmıştır.

J. Masserenti Anonim Şirketi
Merkez : Piacenza (İtalya)
Sondaj makinaları yapan fabrikadır
 Kendisi toprak altında çok derinlerden su çıkarmak için geniş kütürde kuyular açar. Bu amelivatları hem ücretle hem götürü olarak yapar. Buna ait her türlü suallere ve arzulara cevap vermeye hazırız. **Yarı tafsilatı bize yazmak kâfidir**
 Türkiye mün essilliği Galata Dənüp Sigorta Han No 10 - 13 Telefon 41993 (12903)

Vakıf Hane ve Arsalardaki Mahlûl Hisseler

Diğer hissedarları tarafından satın alınmağa talip olunduğu takdirde 934 senesi Mayıs nihayetine kadar.

- Mahlûl hisse :** Yarım ve yarımından çok ise halihazır kıymeti musibelerinden % 20
- ” ” : Yarımından az 1/6 radesine kadar olanlar kıymeti musibesinden % 30
- ” ” : 1/7 veya daha az olanlar kıymeti musibesinden % 50

Tadilatı nizamiye icra edilir ve bedeli peşin verildiği takdirde ayrıca % 10 daha tenzil edilir. müddeti mahlûle kirası aranılmaz. Mahlûl ile alâkadar olan hane ve arsalardan hissedarları şu fırsattan istifade etmeleri lüzumu ilân olunur. (474)

Selânik Bankası

Tesis tarihi : 1888

ermayesi 30.000.000 Frank

İdare merkezi İSTANBUL

Türkiyedeki Şubeleri :

İstanbul (Galata ve İstanbul) İzmir

Samsun . Mersin Adana

Yunanistandaki Şubeleri :

Selânik . Kavala Atina . Pire

İkum Banka muameleleri. Kedmektupları. Cari bir hesapları küşadı. Esham ve Tahvilât Kasalar icarı.

İstanbul Belediyesi İlanları

Keşif bedeli 173 lira 80 kuruş olan Hakimiyeti Milliyeye yatı mektebinde yapılacak tamirat pazarlıkla yaptırılacaktır. Talip olanlar keşif evrakını görmek üzere her gün, pazarlığa girmek için de 26 liralık teminat makbuzu ile 4-2 934 pazar günü saat on beşe kadar Levazım müdürlüğüne müracaat etmelidirler. (523)

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

Millî müdafaa vekâletinden :

Gölcükte inşa edilecek liman ve tersane tesisatının yapılacağı arazinin tetkikatı ve yapılacak tetkikat neticesine göre bu işlerin avan ve nihai projeleri ile bunlara ait inşaat resimlerini ve fenni şartnamelerini yapma işi kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Münakasa ancak fenni, mali, idari kabiliyeti haiz olduklarını musaddak vesaikle sbat edecek firmalar arasında yapılacaktır.

Bu işe talip olacakların haiz olanları lâzımge'len evsaf, umumi ve fenni şartname, münakasa şartnamesi ve idari ahkâm deniz müsteşarlığındadır. Teklif mektupları Türkçe yazılacaktır. Bu mektuplara ilâzırilecek her nevi vesaikin Türkçe musaddak tercümelere bu'unacak ve işbu Türkçe nüshalar muteber olacaktır.

Teklif mektuplarının 15/Mart/cumartesi günü saat 10 a kadar Ankara'da Millî Müdafaa Vekâletinde teşekkül eden komisyonca verilmiş olması şarttır. Bu andan sonra verilecek teklifler kabul edilemez. Teklif mektuplarının açılmasına aynı gün ve saatte başlanacaktır.

Talip olanların ya bizzat veya usulen Vekâletnameyi haiz vekilleri marifetile matbu şartname ve teferruatını 50 Türk lirası musabilinde almak üzere Millî Müdafaa Vekâleti deniz müsteşarlığında Deniz imalât şubesine müracaatları ilân olunur. (206)

Tayyare Piyangosu

16 ıncı Tertip 4 üncü Keşide

11 ŞUBAT 1934 tedir.

Büyük İkramiye 25.000 Lira

Ayrıca, 10.000, 4.000, 3.000 Liralık ikramiye ve 20.000 Liralık Mükâfat vardır.

Denizyolları İŞLETMESİ

Acenteleri Karaköy Köprübaşı
 Tel 42362 - Sirkeci Mühürdarzade
 Han Teletori 2740

Mersin Yolu

Adana vapuru 4
 ŞUBAT

Pazar 10 da Sirkeci rıhtımından kalkacak gidişte Çanakkale, İzmir, Küçük, Bodrum, Rodos, Marmaris, Dalaman, Fethiye, Kalkan, Kaş, Finike, Antalya, Alanya, Mersin'e. Dönüşte bunlara ilâve ten Taşucu, Anamur, Kuşadası, Gelibolu'ya uğrayacaktır. (530)

Bandırma yolu

Her cumartesi, pazartesi, salı, perşembe 19 da idare rıhtımından kalkar. (488)

Ayvalık Yolu

Her cumartesi ve çarşamba günleri saat 17 de Sirkeci rıhtımından kalkar. (531)

Dr. Ekrem Şerif

Tıp fakültesi Zincidahlıye doçent
 Dahili hastahâlar mütehassısı
 Ankaradaki muayenehanesini
 Çağaloğlu Orhan Bey apartmanı
 6 numaraya nakletmiştir.
 Tel. 2038

Sahibi: MEHMET ASIM
 Neşriyat müdürü: Refik Ahmet
 VAKIT Matbaası — İstanbul